Leto LVIII. Številka 154. V Ljubljani, v soboto 11. julija 1925. Cena Din 1·50

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit á 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petit vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Insera mi davek posebej. — „Slovenski Narod" velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Knaflova ulica štev. 5, pritličje. — Telefon štev. 304.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Šola, dekla cerkve

Ko je slednjič krenilo tudi naše šolstvo na pot zdravega razvoja in svobodnega napredka, ko je nastopila država proti zlorabi šole v separatistične in protidržavne namene in ko je vsaj deloma zajezila vpliv črne reakcije v osebi politikujoče duhovščine na našo šolsko mladino, so bili seveda klerikalci prvi in edini, ki so dvignili krik in vik, češ da je vzgoja naše mladine po etičnih in moraličnih principih v nevarnosti. Novemu zakonu za osnovne šole je sledil protest jugoslovenskega episkopata, ki ga je podpisal sam prevzvišeni škof Jeglič, ker je bil zagrebški nadškof toliko pameten, da je pravočasno zbolel. Protest episkopata pa ni imel zaželjenega uspeha in zdaj si hoče pomagati klerikalizem s takozv. krščansko šolo, ki v bistvu ni nič drugega, nego čisto navadna podružnica političnega klerikalizma. Pravemu krščanstvu in njegovim naukom je ta šola prav tako tuja, kakor razne druge klerikalne organizacije, v katerih se namenoma goji duh nestrpnosti in sovraštva do bližnjega, kakor žal tudi naše cerkve, prižnice in spovednice, ki so se spremenile v torišče klerikalne agitacije in gonje proti vsaki svobodni misli.

Včeraj popoldne je zborovalo v «Akademskem domu» društvo «Krščanska šola». Na tem zborovanju rimovci sicer niso bili tako bojeviti in agresivni, kakor običajno, kadar je v nevarnosti cerkvena bisaga, vendar so se pa tudi to pot predstavili kot dosledni reakcijonarci. Klerikalnim mogotcem je neprijetna vsaka misel, da bi dali šolo iz svojih rok. Šola mora ostati njihov monopol, tako je zahteval sam predsednik zborovanja dr. Ehrlich, ki je izjavil, da ima pravico odločevati o morali, etičnih vprašanjih in veri le cerkev, in sicer katoliška cerkev ali pravilno rečeno klerikalna stranka. Gospod, ki je razveselil našo javnost s to fenomenalno trditvijo, je vseučiliški profesor in dekan teološke fakultete. Pa se je kljub svoji pismenosti povzpel do absurdne trditve, da učitelj ne sme ali ne more učiti šolske mladine, kaj je morala in etika, kako naj se ta mladina pripravi za poznejše življenje in kako naj oblikuje svoje duhovne sile, da ne pride v konflikt z življenskimi problemi, ki niso vedno podrejeni morali gospode, živeče po jezuitskem načelu — ne glejte nas, poslušajte nas. Odrekati učitelju pravico in s tem tudi usposobljenost za vzgojo mladine v duhu prave morale in splošno-veljavnih principov družabnega življenja, je v najboljšem slučaju predrznost. Oglejmo si prakso, stopimo v naše osnovne šole zlasti na kmetih, primerjajmo tu učiteljstvo s kateheti, pa se lahko prepričamo, da je moralna kvalifikacija učiteljstva za dobro vzgojo mladine često neprimerno večja, nego ona božjega služabnika. Cerkveni mogotci imajo sploh to čudno navado, da skrivajo pod figovim peresom božjega poslanstva vse svoje slabe lastnosti in da pod nobenim pogojem nočejo priznati, da imajo tudi sami pod kožo rdečo kri.

Dolžnost cerkve je tudi paziti na tvarino, ki se podaja mladini v šoli — pravi dr. Ehrlich. Cerkev je torej nekaka vrhovna cenzurna instanca, ki ima pravico nadzirati ves učni materijal, celokupno vzgojo in menda celo učitelje same. Kakšne namene ima pri tem in kakšen je končni cilj, ki ga hoče doseči, o tem zagovornik «krščanske šole» previdno molči. Mi pa vemo, da je edini namen cerkve vzgajati pokolenje za pokolenjem v srednjeveškem duhu brezpogojne pokorščine cerkveni hierarhiji in držati priprosto ljudstvo v sponah verskega fanatizma, zaslepljenosti in nevednosti, ki je bila in ostane temelj klerikalizma. Šolska mladina ne sme razviti svojih umstvenih sil tako, da bi v poznejšem življenju svobodno presojala vse materijelne in duhovne pojave, ona ne sme dobiti podlage za svobodno, od župnikovega vpliva neodvisno svetovno naziranje, temveč mora ostati lutka v rokah dostojnih naslednikov španske inkvizicije. To osnovnošolsko inkvizicijo je treba izvajati z vso doslednostjo in zato se je ustanovilo v Sloveniji, ki je v našo sramoto sedež jugoslovenskega klerikalizma, društvo «Krščanska šola». To društvo bi rado razširilo svoj vpliv tudi na druge pokrajine, pa nima sreče niti s Hrvati, ki so «krščanske» snubače odločno odklonili, kaj šele s Srbi, ki niso nič slabši, če ne boljši kristjani nego g. Ehrlich in njegova ožja družba, pa vendar ne ustanavljajo posebnih «krščanskih» šol.

Kolovodja te «krščanske šole» je tudi patrijot. Pravi namreč, da želi vsekakor le eno in edino: Jugoslavijo, ki naj ima krasne železnice, moderne luke na Jadranu, ki naj izkorišča svoje rudnike, tekmuje s svojimi sosedi na vseh poljih itd. Vsega tega pa Jugoslavija ne doseže, če ne pošlje vse svoje mladine v «krščansko šolo». Narod je namreč brez «krščanske šole» degeneriran in piškav. V resnici pa so najbolj degenerirani tisti narodi, kjer je «krščanstvo» dr. Ehrlichovega kova najbolj razširjeno. Naše ljudstvo bo zdravo šele takrat, ko se otrese klerikalizma, ki pomeni popolno duševno robstvo, ko vrže iz šol krive preroke, čijih edini namen je zasužnjiti človeškega duha, da lahko nemoteno izkoriščajo delo človeških rok. Ljudstvu so potrebne šole, v katerih bi se mladina naučila samostojno in svobodno misliti, ne pa podružnice rimovske reakcije.

Pogajanja za sporazum še niso končana

Sestava protokola napreduje počasi. — Radićevci zahtevajo 7 ministrskih sedežev. — Odstop poslanca Dragovića kot podpredsednika radikalnega kluba.

— **Beograd,** 10. julija. (Iz. Ob 12.) Pogajanja med radikali in radićevci še niso končana. Politična situacija se nahaja v znamenju negotovosti in raznih ugibanj odnosno kombinacij. Treba omeniti, da sam podpis zapisnika o poteku pogajanj še vedno ne pomeni spremembe sedanjega političnega režima.

Včeraj popoldne so se nadaljevala pogajanja odnosno so zastopniki sestavljali in redigirali zapisnik. Danes ob 10. dopoldne je bil ponovni sestanek obeh skupin. **Sestanek je trajal samo poldrugo uro in se je vršil v kabinetu ministra za socijalno politiko Marka Gjuričića.** Ob 11.30 dopoldne je bil sestanek prekinjen in se nadaljuje ob 17. popoldne. Po sestanku je imel Vaš dopisnik priliko govoriti o dosedanjih uspehih pogajanj z mnogimi radikali in radićevci. Dr. Nikić je kratko izjavil: **»Pogajanja se bližajo koncu!«** Nasprotno je M. Gjuričić, ki vodi v imenu min. predsednika obenem vladno predsedstvo, kratko pripomnil: **»Pogajanja se bodo nadaljevala popoldne ob 17. Ne gre vse tako hitro!«**

Dopoldanski sestanek je bil edino posvečen formulaciji zahtev in ponudb, ki jih stavljajo zastopniki HSS. Radićevci zahtevajo za se kar sedem ministrskih portfeljev. Radikali to odklanjajo. Sestava protokola bo zavzela še več dni in vidni so znaki, ki napovedujejo, da se bodo pogajanja zavlekla še dalje in najbrže do končnega sprejetja dvanajstin v narodni skupščini. Pri radićevcih ni več opažati onega velikega navdušenja in optimizma, ki sta vladala pred nekaj dnevi. Dobro informirani politični krogi danes kategorično trde, da ni mogoče pričakovati sprejema sporazuma v tako kratkem času.

Predsednik Nikola Pašić po nasvetu zdravnikov definitivno odpotuje v najkrajšem času v inozemstvo. Pred odhodom g. Pašić še prouči zapisnike in poda nato svoje mnenje o njih.

Danes je bila tudi konferenca načelnikov opozicijonalnega bloka. Te so se udeležili tudi radićevci, ki skušajo, da si zopet pridobe popolno zaupanje v opozicijonalnih krogih.

V parlamentarnih krogih je danes potrjena vest glede odstopa uglednega radikalnega poslanca Milana Dragovića kot podpredsednika radikalnega kluba. Odstop je izzval pravo senzacijo in živahne komentarje. Vsi naglašajo velik pomen tega Dragovićevega koraka. Njegov odstop smatrajo vsi kot odločen protest proti znanemu koketiranju nekaterih radikalnih poslancev z radićevci. Obenem je znano, da je posl. Dragović prav intimen in dober prijatelj min. predsednika Nikole Pašia.

Dragovićevo demisijo so zelo nevoljno in pesimistično pozdravili opozicijonalni krogi. Njegov korak bo imel gotovo vpliv na nadaljevanje pogajanj med radikali in radićevci.

Narodna skupščina

— **Beograd,** 10. julija. (Izv. ob 12.) Današnja plenarna seja narodne skupščine je bila popolnoma mirna, čeprav je včerajšnja debata o obtožbi proti pravosodnemu ministru razburilo duhove in je prišlo do dejanskih spopadov. Klerikalni govornik je moral danes govoriti popolnoma prazni zbornici.

Seja je pričela ob 10. dopoldne. Skupščinsko predsedstvo je sporočilo zbornici razne tekoče zadeve. Nekateri opozicijonalni poslanci so se pritoževali na predsedstvo zato, ker ministri ne odgovarjajo na vprašanja in interpelacije poslancev. Klerikalni posl. Kremžar je utemeljeval svojo interpelacijo o brezposelnosti v Sloveniji. Prometni minister Anta Radojević je odgovarjal na interpelacije, zadevajoče lokalne prilike. Ironične pripombe je izzvala izjava posl. Agatonovića, da je zadovoljen z odgovorom prometnega ministra.

Skupščina je nato po kratki debati in po pristanku finančnega ministra priznala nujnost dvema zakonskima predlogoma, ki določata nujno potrebo nekaterim okrožjem v Srbiji povodom vremenskih katastrof. Ta dva predloga sta bila odkazana finančnemu odboru. Zbornica je nato prešla na dnevni red ter nadaljevala razpravo o obtožbi proti pravosodnemu ministru. Besedo je dobil klerikalec dr. Hodžar. Njegov govor so poslušali samo klerikalci. Ostali poslanci so v kuloarjih in klubih živahno razpravljali o dnevnih političnih vprašanjih. Govoriti ima še posl. Moskovljević in se najbrže popoldne razprava zaključi.

Resna angleška akcija proti Rusiji

Rakovskij o možnosti nove vojne. — Sovjetske bojne priprave na vzhodu. — Militarizacija ruskih vseučilišč.

Moskva, 9. julija. z. Londonski sovjetski poslanik Rakovsky je izjavil zastopnikom časopisja, da je kampanja proti Rusiji posledica težkoč, ki jih imajo imperialistične evropske države napram dominionom in azijatskim državam, ki stremijo po neodvisnosti. Dalje je izjavil, da se boji Evropa gospodarskega ojačenja sovjetske Rusije. Sedanja kampanja vodi do nove vojne, ali najmanj do ponovne blokade. Vojna bi le poglobila socialne in politične razredne razlike. Po konferenci z vlado glede angleške politike se je vrnil Rakovsky z zrakoplovom v London.

Moskva, 9. julija. l. *Svet ljudskih komisarjev je sklenil militarizacijo vseh ruskih vseučilišč.*

London, 9. julija. l. *«Times» poročajo iz Pekinga o obsežnih vojaških pripravah sovjetov v vzhodni Sibiriji in Mongoliji. V Urgi je mnogo nemških letal in oklopnih avtomobilov. Rusi vežbajo čete generala Fenga. Mongoli razpolagajo z ruskimi topovi.*

«Daily News» poročajo, da bo vlada predlikala priznanje sovjetske vlade. Državni tajnik zunanjega ministrstva Chamberlain se sestane z Rakovskem takoj po njegovem povratku iz Moskve. Osrednji svet zveze strokovnih organizacij je poslal min. predsedniku spomenico, kjer opisuje položaj za zelo nevaren in svari vlado pred prekinjenjem diplomatskih zvez z Rusijo.

«Daily Telegraph» poroča, da vlada skrbno zasleduje boljševiško propagando na Kitajskem in da bo v najkrajšem času podvzela resno akcijo.

Moskva, 9. julija. l. Na včerajšnem demonstracijskem zborovanju večtisočglave množice je bila sprejeta resolucija o samoobrambi proti finančni blokadi s strani Anglije in Amerike.

London, 9. julija s. »Morningpost« javlja iz Moskve: Po uradnem poročilu je sovjetska vlada izjavila svojo pripravljenost, pričeti direktna pogajanja z Nemčijo glede pomilostitve treh nemških dijakov, ki so bili obsojeni na smrt.

Spor med Češkoslovaško in Vatikanom

Češkoslovaški poslanik pri Vatikanu pozvan v Prago. — Odhod papeškega nuncija je bil demonstracija proti Janu Husu.

— **Praga,** 9. julija. (Izv.) **Češkoslovaški poslanik pri Vatikanu dr. Pallier je bil danes uradno pozvan v Prago, da vladi ustmeno poroča o situaciji in razpoloženju Vatikana.** Desetčlanski odbor koaliranih vladnih strank je v narodni skupščini včeraj zelo dolgo razpravljal o položaju, ki je nastal po demonstrativnem odhodu papeškega nuncija iz Prage. Ministrski predsednik dr. Švehla je podal kratek objektiven pregled o vseh dogodkih, ki so v tesni zvezi s tem odhodom. Omenil je, da so se vršila med zastopniki vlade in papeško nuncijaturo že delj časa posvetovanja oz. razgovori o vprašanju kulta Jana Husa. Vladini zastopniki so nunciju pojasnili, da pri Husovih svečanostih ne gre toliko za versko vprašanje, ne za demonstracijo proti Rimu, marveč samo za narodno manifestacijo. Nuncija so naprosili vladini zastopniki, da v tem smislu poroča tudi Vatikanu. Obenem je zunanji minister dr. Beneš naložil poslaniku v Vatikanu, da tam izcrpno pojasni ustmeno in pismeno pomen Husovih svečanosti, oz. pomen državnega praznika 6. julija za svobodno Češkoslovaško republiko. Poslanik je to pojasnil državnemu tajniku kardinalu Gasparriju. Češkoslovaška vlada je ukrenila vse, da se svečanosti na državni praznik ne morejo smatrati kot kaka demonstracija proti katolikom republike. Debata je bila mestoma zelo živahna. Češkoslovaški socijalni demokratje so zahtevali, da naj pride konflikt z Vatikanom v razpravo v zunanjem odboru narodne skupščine. Voditelji češke klerikalne stranke sami priznavajo, da je smatrati odhod nuncija kot demonstracijo proti češkoslovaški vladi. Češkoslovaški klerikalci so sedaj zelo mirni, najbolj zamerijo, da so plapolali na Hradčanih in na palači zunanjega ministrstva poleg državnih zastav beli husitski prapori z rdečim kelihom na sredi.

Značilno je, da oficijelna organa češkoslovaške vlade »Československa republika« in »Prager Presse« do danes niti med dnevnimi vestni ne omenjata nuncijevega odhoda, na uvodnem mestu pa priobčujeta oba prav iskreno in toplo pisana poročila o svečanostih dne 6. t .m.

Nemčija interesirana na bojih v Maroku

Kritičen položaj za Francoze. — Boji dobivajo mednarodno-politični značaj. — Avstrijski problem.

— **Pariz,** 10. julija. (Izv.) Vojni dopisnik tukajšnje revije »Information« javlja brez vsakega olepšavanja, da je postal položaj okoli Feza za Francoze zelo kritičen, kljub pred tremi dnevi izvojevani francoski zmagi pri Tifiani. Rifovci napredujejo. Njim se pridružujejo tudi doslej mirna plemena. — Drugi listi poročajo o mnogoštevilnih dezertacijah v francoski armadi. Abdel Krim vporablja napram tujskim legijam različne vojne zvijače. Francoskim tujskim legijam obljublja za vsakega moža po eno ženo in vrečo denarja, če zapusti francoske pozicije.

Razvoj dogodkov v Maroku dobiva mednarodnopolitični značaj. Francoske pozicije na vsej fronti so znatno ogrožene. Mednarodno-politične posledice poraza Francije v Maroku bi bile nepregledne. **Nemčija je na teh bojih zelo interesirana.** Njej prihajajo porazi francoske vojske v dobro in zato že pripravlja gotovo diplomatično vojno proti Franciji glede garancijskega pakta. Opažati je, da Nemčija zavzema napram Franciji v francoskonemških problemih nepopustljivo, naravnost sovražno stališče. Za slučaj, da bi bila Francija popolnoma poražena, Nemci že danes odkrito priznavajo, da bi tak poraz zelo vplival na končno rešitev avstrijskega priključitvenega vprašanja. **Nemčija bi takoj proglasila priključitev Avstrije Nemčiji, če se Francija še bolj vojaško in finančno zaplete v Maroku.** Lyautey zahteva armado 50.000 mož, ker drugače odklanja vsako odgovornost za varstvo francoskih interesov v Afriki.

Svetozar Pribičević o pomenu pogajanj za sporazum

Beograd, 10. julija. (Izv. ob 12.) Pod naslovom «Pogajanja z radičevci» priobčuje današnja «Politika» članek, podpisan od prosvetnega ministra Svetozarja Pribićevića. Članek je pisan popolnoma mirno in presoja pogajanja z dveh vidikov. Članek omenja, da si je treba staviti vprašanje, do kakih ciljev naj vodijo pogajanja z radičevci. To sta dve vprašanji: ali je cilj teh pogajanj, da radičevci enostavno vstopijo v vlado in da se s tem njihovim vstopom okrepi vladina večina, ali pa je cilj pogajanj ta, da se enkrat odstrani in reši takozvano hrvatsko vprašanje. Če je predmet pogajanj prvi cilj, tedaj ta pogajanja res niso važna ali je vladina večina za nekaj 10 poslancev večja in močnejša. To ni važno in tudi ni interesantno vprašanje. Za državo samo je koristno, da je vladina večina številično slaba, samo da je ta vladina večina politično in idejno homogena. Številično močnejša vladina večina lahko vedno ovira potek vladinih poslov, ker v tem slučaju poslanci ne prihajajo v parlament in se mora vlada ravnati po gotovih razpoloženjih poslancev. Ojačenje vlade z radičevci bi ne bilo velike koristi. Druga stvar je, če je za cilj teh pogajanj rešitev hrvatskega vprašanja. Tu Svetozar Pribićević analizira vprašanje in opozarja na neiskrenost radičevcev.

NADALJEVANJE STAVKE V TRŽAŠKEM STABILIMENTU.

— **Trst,** 10. julija. Stavka v tukajšnjem zavodu »Stabilimento tecnico« se nadaljuje. Še ni nikakih pogajanj. Po nekem uradnem poročilu stavka 25.000 delavcev.

SOVJETSKA ŠPIJONAŽA NA POLJSKEM.

— **Varšava,** 9. julija. Politične varnostne oblasti so odkrile novo vohunsko službo, ki je vohunila za sovjetsko Rusijo. Na čelu vohunske organizacije je bil bivši ravnatelj Trgovske zveze poljskih kmetov Ilinicz. Bilo je doslej prijetih deset oseb. Ilinicz je bil v ozkih zvezah z nekaterimi političnimi krogi. Vzdrževal je tudi tajno igralnico, kamor so zahajali oficirji.

Matteottijev proces

Rim, 9. julija. l. «Tribuna» poroča, da bo do 20. t. m. zaključena preiskava glede Matteottijevega umora. Proces se bo vršil najbrže koncem avgusta ali v septembru.

Borzna poročila

Dinar v Curihu 9.05

Ljubljanska borza.

LESNI TRG.

Trami monte frc. meja, blago 330, smrekovi brzojavni drogi 9 m 12/13 10—12 13/15 frc. meja, denar 275; smrekove in jelove deske 25 mm, 30 mm frc. meja, blago 520; bukova drva 1 m d. frc. nakl. post., 3 vag., denar 20, blago 20, zaključki 20.

ŽITNI TRG.

Pšenica Hard Winter II. frc. Post. frs., 2 vag., denar 380, blago 400, zaključki 380; koruza slav. par. Vel. Lašče, 1 vag., denar 215, blago 215, zaključki 215.

EFEKTI

2½% drž. renta za vojno škodo: denar 230, blago 238; 7 % inv. pos. iz leta 1921: denar 65, blago 70; Celjska posojilnica d. d. denar 20, blago 201, zaključek 201; Ljubljanska kreditna banka: denar 225, blago 265; Merkantilna banka: denar 101, blago 104; Prva hrvatska štedionica: denar 800, blago 807; Kreditni zavod: denar 175, blago 185; Strojne tovarne in livarne: denar 104, blago 134; Trboveljska premogokopna družba: denar 327, blago 338; Združene papirnice: denar 100, blago 110; Stavbena družba d. d. Ljubljana: denar 165, blago 180; 4½% zast. l. kr. dež. banke: denar 20; 4½% kom. zad. kr. dež. banke: denar 20.

Zagrebška borza.

Dne 10. julija. Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 11.03—11.13, Praga 168.02—170.42, Pariz 266.50—271.50, Newyork 56.54—57.34, London 275.55—278.55, Trst 207.60—210.60, Berlin 13.525—13.675, Dunaj 0.07965—0.0885. — Valute: dolar 55.75—56.55.

Efekti: 7% inv. pos. 1921: 65.50, 2½% dr. renta za ratno štetu 232—236, Ljubljanska kreditna 235—250, Centralna banka 8—9, Hrv. esk. banka 104—105, Kreditna banka Zagreb 106—107, Hipotekarna banka 56—57, Jugobanka 98—100, Prštedionica 800—805, Slavenska banka 69—70, Eksploatacija 28, Drava d. d. Osijek 130, Šečerana Osijek 497.50—505, Isis d. d. 61—62, Nihag 42—45, Gutman 365—370, Slaveks 135—150, Slavonija 46—46, Trboveljska 320—325, Vevče 100—105.

Inozemske borze.

— *Curih,* 10. julija. Borza: Beograd 9.05, Pariz 24.20, London 25.04, Newyork 515.125, Milan 18.95, Praga 15.25, Dunaj 0.007255.

— *Trst,* 10. julija. Predborza: Beograd 47.70—47.90, London 132—132.50, Newyork 27.15—27.30, Curih 530—533.

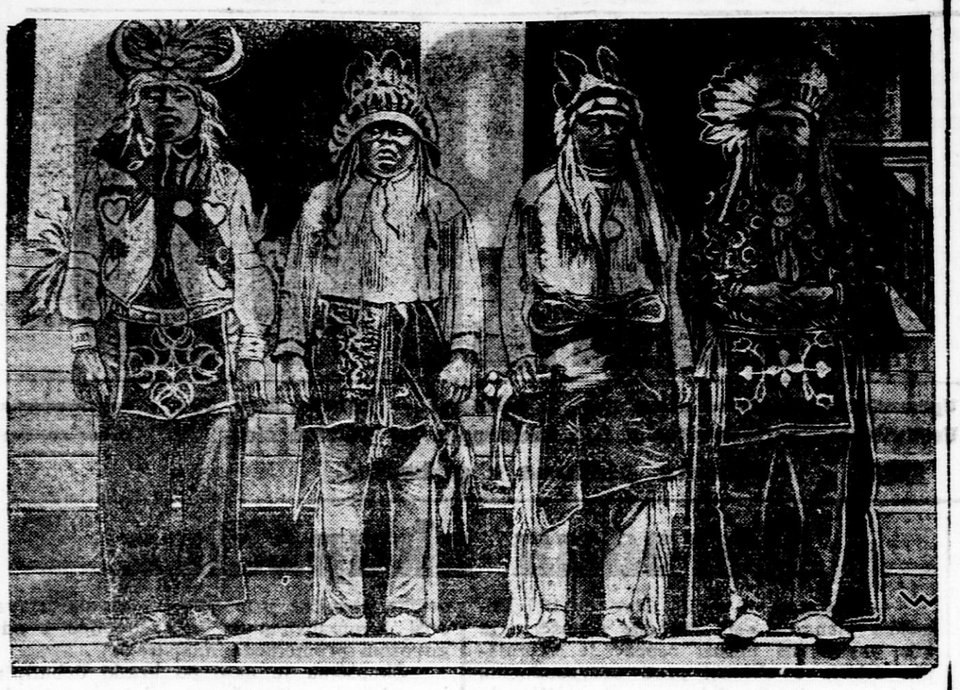

DEPUTACIJA INDIJANCEV V WASHINGTONSKEM «BELEM DOMU». Štirje poglavarji indijanskih plemen v polni bojni opremi.

Nova Grška vlada

(Osebni podatki o poedinih ministrih.)

V novem grškem kabinetu, ki ga je sestavil Pangalos, so tile ministri:

1. *Teodoros Pangalos*, ministrski predsedik, bivši minister javne varnosti in vojne, solunski poslanec, bivši vrhovni poveljnik grških sil v Trakiji. General Pangalos je bil član sodišča, ki je obsodilo in eksekutiralo ministre Gunarisa, Stratosa, Protopapadakisa, Teotokisa, Baltadžisa in vrhovnega poveljnika grških čet gen. Hadžianestisa. Pangalos je v novi vladi obenem vojni minister. Mož je zelo energičen in ima za seboj večino grških oficirjev, zlasti iz garnizij v Trakiji in Makedoniji. Bil je dalj časa v Solunu kot poveljnik III. armadnega zbora. Pangalos je vodja liberalno-republikanskega parlamentarnega kluba, ki šteje 15 poslancev.

2. *Aleksandros Hadžikidiakos*, najvažnejši činitelj in steber nedavne grške revolucije, bivši mornariški minister, admiral grške mornarice, zdaj zopet minister mornarice. Prve dni po Pangalosovem puču je bil zunanji minister. Handžikiriados je mož krepke volje in železne energije. S pomočjo mornarice je zatrl ustajo, ki jo je insceniral v septembru 1923 general Leonardopulos s tovariši v namenu spraviti na površje revolucijonarje pod vodstvom Plastirasa in Gonatasa. Hadžikiriakos ima mnogo pristašev med grškimi mornariškimi oficirji, ki ga brezpogojno ubogajo. On je član Pangalosovega parlamentarnega kluba.

3. *Georgios Kotinas* je v novi vladi finančni minister. Spada med najboljše grške finančne strokovnjake sedanje dobe, napisal je več zanimivih strokovnih člankov in razprav o finančnih problemih in ekonomskem življenju Grške. Med balkansko vojno se je zelo zanimal za trgovsko-gospodarski pomen Soluna. V finančnem ministrstvu je zavzemal po vrsti vsa odgovorna mesta. Glede na finančno - ekonomsko stanje Grške je optimist. Bil je nekaj časa tudi pomočnik finančnega ministra.

4. *Andreas Panaiotopulos* je general grške vojske, intimni prijatelj Pangalosa in Hadžikirakosa. Njemu je poverjen portfelj notranjega ministrstva. V burnih časih, ki jih preživlja Grška tako v svoji notranji kakor tudi zunanji politiki, zahteva to mesto energičnega, treznega, sposobnega in spretnega državnika, ki bi mogel preprečiti vsak konflikt med razburjenimi duhovi. Vse te lastnosti ima Panalotopulos.

5. *Georgij Bubulis* je polkovnik grške mornarice. V novem kabinetu zavzema ministrstvo narodnega gospodarstva in pravde. Kot poslanec je v parlamentu opetovano nastopal kot referent o finančnih in gospodarskih problemih.

6. *Anastasios Tavularis* je polkovnik grške pehote in poslanec iz okrožja Zante. V Pangalosovi vladi je prometni minister. Je zelo energičen in vseskozi pošten. Inicijatorji grškega prevrata so prepričani, da se Tabularisu posreči zboljšati promet in pomagati tako državi iz sedanje gospodarske krize.

7. *Georgij Hadžikiriaku*, solunski poslanec, zdaj minister prosvete in ver. On spada med najagilnejše člane grške »Etniki Eteria« (Nacijonalne zveze), ki je organizirala pod turško vlado v Makedoniji akcijo proti Bolgarom. Osebno je širil po Makedoniji grški patrijotizem in nacijonalizem. Makedonijo smatra za najvažnejšo grško pokrajino.

8. *K. Stamulis* je poslanec tesalijskega mesta Kardica in vodi ministrstvo poljedelstva. Tudi v kabinetu Papanastasiu je bil poljedelski minister. Obenem nadomestuje ministra za socijalno politiko.

9. *K. Reentis* je korinski poslanec, ki mu je poverjeno zunanje ministrstvo. Bil je že zunanji in pravosodni minister. On je Papanastasieva desna roka. Prvič je stopil pred javnost z ostro polemiko proti opasnosti, ki je pretila Grški od strani ženevskega protokola. Rentis je nastopil z vso odločnostjo tudi proti jugoslovenskim zahtevam glede Soluna in železniške zveze Solun—Djevdjelije. Slovanskega življa v Makedoniji ne more trpeti.

Politične vesti

= **«Stari slovenski zavodi»?** Tajništvo klerikalne stranke razpošilja tele letake po Ljubljani: «Somišljeniki! Nov udarec je zadal Beograd našemu šolstvu! **Naše stare slovenske zavode** hočejo polagoma odpraviti! Stariši sklicujejo skupen protesten shod! Vas pa vabimo in prosimo kot somišljenike, da pridete vsi, da bo manifestacija veličastna in sijajna!» — V tem letaku, spisanem v slovenščini, ki jasno priča, da je njegov avtor sam posečal kloštrske šole, se naglaša, da hočejo — oni v Beogradu seveda — odpraviti **«naše stare slovenske zavode»**. Naši stari slovenski zavodi so to? Počasi, klerikalna gospoda! Od kdaj pa so ti zavodi naši, slovenski? Vsi naši javnosti je znano, da so bile vse te samostanske šole po pretežni večini **nemške** še do prevrata. V Škofji Loki, v Šmihelu pa tudi v Ljubljani se je na teh šolah poučevalo samo nemško, nune so govorile samo nemški in v nemškem duhu so vzgojevale mladino. O slovenski narodni vzgoji ni bilo v teh šolah ne duha ne sluha, samo nemštvo so samostanske vzgojiteljice poveličevale, samo znanje nemškega jezika so forsirale, slovenski jezik pa dosledno zanemarjale in zapostavljale. Vzpričo takih dejanskih razmer se pač ni čuditi, da je iz teh zavodov prihajala

V NEDELJO 12. T. M.

VSI K RAZVITJU PRAPORA

:: SOKOLA NA VIČU! ::

ženska mladina, ki je bila pač vešča v besedi in pisavi nemškega jezika, svojo materinščino pa je govorila tako, da ji je ljudski humor dal značilno ime — «kuheldajč». Aleščeva «rešpehtarjeva kuharca» je bila vzorec slovenske žene, ki je crpala svojo «narodno» vzgojo v teh baje «naših slovenskih zavodih». — Šele pod pritiskom razmer, ko je nemška Avstrija razpadla, so se nune Uršulinke uklonile novemu času in prilagodile vsaj navidezno vzgojo v šolah narodnim vzgojnim metodam in principom. Toda ne prostovoljno! Ako bi ne bilo državnega nadzorstva, ako bi ne bilo močne državne avtoritete, bi bile vse te šole še danes razsadnice nemškega duha, nemške misli in nemške kulture, kakor so bile pod Avstrijo. Odpravite danes državno nadzorstvo nad temi šolami, pa bo zavladal v njih zopet stari duh in **ženska mladina bo prihajala iz njih, prežeta ne samo starega avstrijskega protinarodnega, marveč tudi protidržavnega duha!** Tako je in nič drugače. Zato pravimo: Zadnji čas je že, da se z energičnim nastopom napravi konec šolam, ki so vse preje kakor naše slovenske, prav gotovo pa ne naše jugoslovenske!

= **Varanje javnosti.** Prosvetno ministrstvo je ustavilo plače gotovim učiteljicam na samostanskih šolah. Klerikalci sedaj kriče, kakor da bi se bila tem učiteljicam dogodila velika krivica, kakor da bi se jim bile odvzele pravice, ki so jih od nekdaj uživale. Ti klerikalni demagogi pa ne povedo, da jim je te plače nakazal iz posebne naklonjenosti — dr. Korošec, ki je reden gost Marijanišča, kadarkoli se mudi v Ljubljani, ne povedo, da te samostanske šole niso preje nikdar uživale nobene podpore, tudi ne pod staro Avstrijo, ki je bila notorično naklonjena vsakemu podjetju, ki je le količkaj dišalo po klerikalizmu. Ako stara Avstrija ni smatrala za potrebno in umestno, da bi podpirala te klošterske zavode, kako se mora to zahtevati od Jugoslavije, ki ji je klerikalizem notorično prav tako strupen sovražnik, kakor je bil svoječasno prepričan prijatelj razpadle Avstrije. Naša prosvetna uprava torej zasebnim nunskim šolam ni vzela prav ničesar, kar bi bile preje dolga leta uživale in tako — rekli bi — priposestvovale, marveč je vzpostavila samo **prejšnje stanje**, ki ga je na naravnost nedopusten način iz strankarskih in morda tudi osebnih motivov porušil dr. Korošec v času, ko je bil po nesreči dva meseca jugoslovenski prosvetni minister. Sicer pa — ako klerikalci absolutno nečejo imeti državnih šol, marveč svoje lastne zasebne, svobodno jim, naj jih le imajo, toda naj jih tudi **sami plačujejo!** Ta bi bila lepa, da bi jim še država plačevala njih ekstravagance!

= **Min. predsednik Pašić pride tudi na Bled.** Beograjska »Pravda« piše: »Kakor smo izvedeli, se ustavi min. predsednik Pašić, ki te dni odpotuje v Karlove Vari, tudi na Bledu, da poroča kralju o političnem položaju. Protokol, ki ga pišejo na pogajanjih med radikalnimi in radićevskimi delegati, mora biti do tega časa izgotovljen, da bo Nj. Vel. kralj poučen o tem, kaj je treba na podlagi tega sporazuma vse storiti napram Hrvatom. Zdravniki dr. Nikolajević, dr. Antić in dr. Verbicki so ugotovili, da se je Pašićevo zdravstveno stanje znatno poboljšalo in so tudi dali dovoljenje, da lahko min. predsednik odpotuje v kopališče.«

= **Pesimistično naziranje** o uspehu pogajanj med radikali in radićevci se vedno bolj širi. Temu pesimističnemu naziranju daje duška tudi »Pravda«, ki piše med drugim: »Pogajanja napravljajo vtis, da se govori o političnih spremembah, **toda stvarno stanje je še daleč od tega.** Treba je zlasti podčrtati dejstvo, **ki stoji, da so odnošaji v vladi isti, kakor preje in da Pašić o vsaki stvari redno informira Pribičevića in se ž njim posvetuje.** Takšni odnošaji na drugi strani v bloku, med radićevci in omenjim blokom, **ne obstojajo.** Očividno je, da so radićevci sedaj bližji radikalom in to je **do sedaj tudi edini stvarni rezultat vseh dolgih pogajanj.**« — To je popolnoma točna, v stvarnem položaju utemeljena sodba in naj situacijo razni »Jutarnji Listi« in njih ljubljanske **podružnice predstavljajo še tako v** drugi luči!

Husova proslava v Ljubljani

«Češka Obec» priredi jutri v **soboto zvečer** ob 20. v restavracijskih prostorih restavracije «Zvezda» proslavo velikega češkega rodoljuba, reformatorja in mučenika **Jana Husa.**

Pozivamo naše narodno občinstvo, naj se zlasti z ozirom na najnovejše dogodke udeleži te proslave v čim največjem številu. Vsak zaveden naprednjak, ki zna ceniti velike zasluge češkega reformatorja za razvoj svobodne misli, naj smatra za svojo dolžnost, da se udeleži te prireditve.

Prireditev bodi manifestacija narodne in napredne misli v Ljubljani!

Pristop je vsakomur svoboden!

Sokol

— *Sokol na Viču ima razvitje svojega prapora* v nedeljo 12. t. m. Popoldne se vrši velika veselica. Društvo za zgradbo sokolskega doma pozivlja vse Sokolu naklonjeno občinstvo, da se prireditve udeleži in tako pomaga, da se društvo reši dolga, ki mu ovira uspešno delo na sokolskem polju. — Dolžnost napredne Ljubljane je, da Vičanom pomorejo, da čimpreje dolg poplačajo. Zato pa je dolžnost, da se v nedeljo 12. t. m. udeležite prireditve! 1382/n

— **Ljubljanski Sokol** naznanja svojemu telovadečemu članstvu, da se prične s ponedeljkom 13. t. m. redna telovadba na letnem telovadišču **točno ob 6½ uri zvečer.**

— **Prednjački zbor.** 1383/n

Sport

— **Prihod Čehoslovakini.** V soboto dne 11. t. m. ob 11.06 uri dopoldne prispe z brzovlakom iz Zagreba čehoslovaška damska reprezentanca, ki nastopi v soboto in nedeljo, oba dneva ob 17. uri, na igrišču SK Ilirija, na damskem lahkoatletskem meetingu Čehoslovaška - Jugoslavija in v medmestni hazena tekmi Praga - Ljubljana. Pozivamo ljubljansko občinstvo, športnike in zlasti ženski svet, da se v čim večjem številu udeleži sprejema damske reprezentance bratskega čehoslovaškega naroda.

— **Belokranjskem lovcem!** Opozarjamo še enkrat belokranjske lovce na smotro lovskih psov, ki se vrši v nedeljo dne 12. t. m. ob 2. popoldne v Gradacu na vrtu g. Mazelleta. Lovci, ne zamudite te prilike! Pes, ki je vpisan v rodovno knjigo, ima še enkrat višio ceno. Pse bo popisovala posebna komisija. Za oceno odlično dobi pes modro pentljo, za oceno prav dobro — rdečo, za oceno dobro — rumeno, za oceno povoljno — zeleno, za oceno zadostno — belo pentljo. Za vpis v rodovno knjigo mora dobiti pes najmanj zadostno oceno. Na smotri se bodo razpravljale tudi druge lovske zadeve. **K. L. B.**

Sodišče

— **Dva, ki sta imela srečo.** V noči 21. maja t. l. je bilo vlomljeno v jedilno shrambo Jeraševe vile pri Sv. Križu nad Jesenicami. Tatovi so odnesli daljnogled, dežnik, meso, 2 hleba kruha, par čevljev, kozarce, razglednice itd. Sum je letel na drvarja Andreja Noča in Mat. Razingerja, katera so že poprej neko noč videli oprezovati okrog vile. Sum je dobil konkretno podlago, ker so dobili pri Noču 6 pogrešanih razglednic pri Razingerju pa 2 kozarca. Oba tatvino trdovratno tajita ter trdi Noč, da je razglednice v Jeraševi gostilni par tednov poprej kupil, da piše svojim sorodnikom, Razinger pa pravi, da je tudi neki večer poprej usodna kozarca »za špas vzel« v Jeraševi uti. Noč je na jako slabem glasu kot tat iz navade, ki je bil že zaradi tatvin 9-krat kaznovan, vkljub temu je bil to pot oproščen, Razinger pa le zaradi tatvine kozarcev obsojen na 24 ur zapora. Razsodbo jima je razglasil predsednik z opombo, da sta imela pravo srečo, ker je on za svojo osebo prepričan, da sta inkriminirano tatvino izvršila, le jasnih dokazov sodišče nima.

— **Prilika dela tatove.** Na obtožno klop prideta dva šele 15letna fantiča, mlinarski vajenec Fran C. in kovaški vajenec Janez J., oba iz kamniške okolice. Prvi je vzel svojemu gospodarju iz odprtih vreč 80 kg moke, drugi pa je ukradeno moko za materin denar od njega kupil, a denar sta večinoma skupno zapila in na druge načine zapravila. Prvi vse skesano priznava ter je njegova revna mati, ki je vdova in ima 10 nepreskrbljenih otrok, vso škodo mlinarju povrnila. Sploh se kaže prvi resnično skesanega ter je upati, da je bila to njegova prva in zadnja stranpot, zato je sam državni pravdnik prosil gospodarja, naj ga še obdrži. Drugi obtoženec, ki je bil že kaznovan zaradi tepeža, je videti trdovratnejši ter je trdovratno tajil, kar pa mu ni dosti pomagalo. Obsojena sta bila vsak na tri tedne ječe. Ker je upati, da se oba še poboljšata, zamolčimo njuni celi imeni. Enaki slučaji mladinske lahkomiselnosti govore za potrebo, da bi se naš kazenski zakonik reformiral v smislu drugih modernih držav, kjer poznajo za prvo obsodbo pogojno kazen, to je kazni ni treba nastopiti, ako se obsojeni ne pregreši znova.

(Prizivi.)

Tragedija mlade kmetice. Vdovec Jože Kušar v Dragi pri Medvodah je poročil mlado Mino, ki pa je takoj po poroki postala brezpravna v hiši. Vsi so jo zapostavljali, suvali in pretepali. Opetovano je reva pobegnila k svojim staršem, toda vselej jo je župnik pregovoril, da se je vrnila k možu, ki pa jo je nahujskan po obeh svojih sestrah s silo podil iz hiše. Ko se je žena četrtič vrnila v hišo, so jo napadli mož, obe svakinji Frančiška in Mina, končno pa še hlapec Vencelj Zupančič. Mož jo je davil za vrat, da je več dni s težavo požirala. Vsi štirje so bili obsojeni pri okrajnem sodišču v Škofji Loki vsak na 3 dni zapora, toda dočim so sestri in hlapec kazen sprejeli in tudi že prestali, se je mož pritožil na deželno sodišče, ki pa je pritožbo odbilo in prvo kazen potrdilo.

Zaradi nedovoljene posesti orožja je bil svoječasno pri okrajnem sodišču v Radovljici obsojen na 24 ur zapora Valentin Repinc, ker so našli v njegovi postelji pod slamnjačo vojaško karabinko in 27 nabojev. Mož se je pritožil z izgovorom, da sploh ne ve, kedaj in kako so stvari prišle v njegovo posteljo. Senat je verjel zagovorniku, da je ponekod na kmetih navada, da slamnjače sploh ne prestiljajo, temveč leže na njej, dokler slama ne razpade, zato je vzklicu ugodil in moža oprostil. — Trgovec Milko Jesih je bil tudi ovaden, da nima pravilnega dovoljenja za posest raznega orožja, toda sodišče ga je oprostilo. Proti oprostitvi je prijavil vzklic državni pravdnik, a deželno sodišče je njegov priziv zavrnilo in Jesiha znova oprostilo.

Pregledovanje priseljencev v inozemstvu

Iz Newyorka.

Ena največjih težav priseljencev je ta, da mora vsakdo potovati do vrat Amerike, predno ga pristojna priseljeniška oblast pregleda in presodi, da-li se sme izkrcati ali da-li ga treba nazaj poslati. Poudarjalo se je vedno, da če bi se ta pregled vršil že v starem kraju, bi bilo prihranjeno mnogo gorja in obupa onim nesrečnežem, ki so se podali na pot zaman.

Sedaj je storjen korak, da se to vprašanje reši v mejah obstoječega zakona. Dne 23. maja so na parniku »Laviathan« odpotovali Mr. Coert Du Bois, vodja urada za vize v državnem departementu, pomožni delovni tajnik White in pomožni generalni zdravnik federalnega zdravstvenega urada. Svrha njihovega potovanja je, da ukrenejo pri ameriških konzulatih na Irskem potrebne priprave za natančnejši pregled priseljencev pred njihovim vkrcanjem. Ameriškim konzulatom bodo prideljeni federalni zdravniki in priseljeniški nadzorniki kot posvetujoči organi, da pomagajo konzulom izvršiti pregledovanje priseljencev, predno se jim izda priseljeniška viza.

Gre sedaj za poskus, da se vidi, v koliko je na podlagi priseljeniških zakonov mogoče nadomestiti večji del sedanjega pregledovanja in izpraševanja priseljencev v ameriškem pristanišču potom enakega pregleda v starem kraju. Na tak način bi se na minimum znižala mogočnost, da bi bil kak priseljenec vrnjen nazaj po svojem prihodu v ameriško pristanišče, odpravilo bi se mnogo gorja in težav, ki jih mnogi priseljenci sedaj trpijo, in večinoma bi se mogli izkrcati takoj po prihodu ladje.

V slučaju, da bo ta eksperiment uspešen, se izkušnja vporabi za enako spremembo v konzulatih onih dežel, ki bodo izjavile, da rade privolijo v tako pregledovanje priseljencev v svojem ozemlju.

Darujmo za sokolski Tabor!

OSKAR H. 93

Razpad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

Ne ozirajoč se na okolico, se je prerival skozi množico, dokler ni zagledal Karla. Ves zasoplјen se je napotil naravnost k njemu. Hladen mir njegovega prejšnjega nastopa se je umaknil brezprimerni razburjenosti. Iz spačenih potez njegovega obraza je odsevala obupanost, njegov glas je zvenel votlo in suho.

»Veličanstvo,« je hropel, »vse je izgubljeno! Vaše čete se umikajo. V Budimpešti so me izdali. Vstaja je udušena, jedva sem še mogel ubežati. Vse, prav vse je izgubljeno!«

Cesar se je dvignil. »Molila sva gluhim nebesom, Zita!« je zamolklo pripomnil. »Šele sedaj sva izgubila krono in državo! Wolkenstein to zatrjuje, Wolkenstein, ki me ni nikdar varal.«

Z lahkim očitkom ga je Zita zavrnila: »To je bogokletstvo, Karel. Z udanostjo hočeva nositi usodo, ki jo je nama namenil Bog.«

Podala je Wolkensteinu roko: »Bili ste nama udani in zvesti, grof Wolkenstein, zahvaljujem se Vam!«

Med tem je Wolkenstein udušil svojo razburjenost in vznemirjenost. Znova se je obrnil k cesarju in mu zaklical: »Veličanstvo, čas hiti, poslužite se mojega avtomobila!«

Cesar se je ozrl. Vseokrog je bilo opažati živahno gibanje, ki je mejilo na vznemirjenost. Posamne skupine so se neopažno oddaljevale, druge so se pogajale z vlakovodjo. Že je bilo v bližini slišati žvižgajoče brenčanje artilerijskih projektilov, in čisto blizu so že udarjali topovski streli. Detonacije eksplodirajočih granat so bile vedno bolj silovite.

Cesar je z bolestnim usmevom pripomnil:

»Pred dvema dnevoma so mi vsi ti ljudje prisegali udanost in zvestobo do groba. Sedaj hočejo živeti in mislijo samo na to, kako bi si rešili življenje. Kaj jih je moglo vezati name?

Wolkenstein je zamišljeno odvrnil: »Samopašnost, ki je edina gonilna sila človeškega dejanja in nehanja. Vsi ti so se nadejali in pričakovali, da jim Vaše veličanstvo izpolni vse njihove želje!«

»Samo Vi, grof Wolkenstein, niste bili nikdar samopašni. Vaše zasluge so ostale nepoplačane in nikdar nisem imel ničesar za Vas, kar bi se Vam zdelo vabljivo.«

Wolkenstein je energično zmajal z glavo, »Tudi jaz sem postopal samopašno. Od vzpostavitve Vašega prestola je bila odvisna moja sreča. Zato sem pozval Vaše veličanstvo na Ogrsko, izigral sem zadnji adut in sem igro izgubil. Ne preostaja mi sedaj ničesar, kakor da častno zginem s sveta.«

Cesar se je bolestno nasmehnil. »Za vse nas je to pač najbližnja pot.«

Posamniki in v skupinah so valovali begunci iz bojne črte proti kolodvoru. Streli zasledovalcev so postajali živahnejši. Posamni streli iz pušk so udarjali že na zidovje. Grof je nujno prosil: »Porabite moj avto, veličanstvo, tu je za Vas nevarnost. Smrt si išče tu svojih žrtev!«

V ozračju je zažvižgalo in pokajoč je granata udarila v zemljo par korakov pred kraljevsko dvojico, ki se ni ganila. Kakor blisk je bil Wolkenstein pred cesarjem in mu zaklical: »Bežite, veličanstvo!« V tistem hipu se je že zgrudil na tla in iz ust mu je tekla puhteča kri. Del granate ga je zadel v vrat. Jedva je še dihal. Nekaj trenotkov kasneje pa je izdihnil ob cesarjevem vznožju. Karel je poklenil k umirajočemu in mu stiskal desnico: »Grof Wolkenstein, bili ste moj prijatelj. Umirate zame. Odpustite mi velikodušno, ako sem Vas kdaj žalil!«

Wolkenstein ni mogel več govoriti. Z jasnim pogledom je zrl svojo okolico, njegov pgled je pričal, da mu ni težko do tega sveta. Nato je zatisnil oči in umrl, kakor je živel, hrabro in mirno. Ob cesarjevi strani je klečal Toni Hofer ob mrtvem truplu svojega gospodarja. Preko zgubančenih lic so tekle grenke solze. Vse je izgubil, tudi edinega človeka na zemlji, ki ga je imel rad. Nemo in mrklo je cesarica gledala na to skupino. Od številnega spremstva jih je ostalo samo še malo. Grof Andrassy in Benicky sta prosila kraljevsko dvojico, naj zadnji trenotek porabita za beg. Hladno je kralj Karel odvrnil: »Kam pa naj pobegnem? Nobena država mi ne odpira svojih mej. Izgnan in zapuščen sem! Nesreča in smrt sta mi za petami. Nečem pobegniti!«

Nekaj minut kasneje bi bil brezuspešen že vsak poskus pobegniti. Dvorni avtomobili, natlačeni vojakov, so priropotali in zatvorili vse ceste. Karlove čete so odložile orožje. Poveljujočemu oficirju so prijavili kraljevo prisotnost. Z vso razvndušnostjo je sprejel poročilo, ki mu je nalagalo dolžnost, katere izpolnitev mu je bila nadvse težka. Vzel je četo pehote za spremstvo in se približal kraljevski dvojici. Strumno je salutiral in nato kratko in vojaško izjavil: »V imenu vlade proglašam aretacijo Vašega Veličanstva.«

Z nepopisnim pogledom ga je meril Karel in nato pripomnil: »Izpolnjujete samo svojo dolžnost, gospod polkovnik, dasi ste tudi meni nekoč prisegli zvestobo.«

»Madžar sem, veličanstvo. Služim samo državi in nobeni posamni osebi. Mučno mi je, da moram proglasiti Vaše veličanstvo kot ujetnika, vendar pa moram samo tako jamčiti za Vašo osebno varnost.«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 10. julija 1925.

— **Svoje klerikalne firme se sramuje duhovna gospoda,** ki sklicuje danes protestni shod v Union za to, ker se je naučna uprava postavila na povsem pravilno stališče, da ni njena naloga, ne dolžnost, da bi pomagala vzdrževati nune po številnih naših kloštrih. Ker se te svoje firme ta gospoda sramuje — je namreč že dokaj na slabem glasu — je ujela štiri kaline, da ji delajo štafažo in vabijo v klerikalni cirkus nerazsodne mase. Klerikalcem je namreč mnogo leže na tem, da bi na svojo prireditev privabili tudi nekaj naprednjakov, zato so dali svoj poziv na shod podpisati dvema, ne posebno prenonsiranima klerikalcema in dvema takozvanima »naprednjakoma«, da bi tako nepoučeni sloji dobili vtis, kakor da gre za nestrankarsko prireditev. Pa iz te moke ne bo kruha! Shod v Unionu je čisto **strankarsko klerikalna prireditev, katere se ne bo udeležil noben naprednjak in nobena naprednjakinja** in naj poziv na shod podpiše kot klerikalni prigan jač tudi ta ali oni nazovinaprednjak! Naj klerikalci sami protestirajo, naj se sami zavzemajo za nune, napredno misleči ljudje jim ne bodo delali štafaže!

— **Poziv na protestni shod v prid kloštersk im šolam** sta podpisala, kakor je razvidno iz Slovenca, tudi Jurij Verovšek, železninar na Dunajski cesti in Karel A. Kregar, veleposestnik in nekdaj veletrgovec z moko. Nič čudnega. Principi ostajajo običajno sebi zvesti: Kapitalizem brez duše je bil vedno zvest zaveznik katoliške cerkve in rimskega klerikalizma. Naravno je tudi, da je nemškutarija pri nas dosledno v objemu s cerkvijo in kloštri. — Da podpisujeta dr. Vodušek in mizar Rojina pozive proti državnim odredbam, ni povsem logično. Pri Vodušku kot dobrovzgojenemu kristjanu bi pričakovali, da se bo ravnal po izreku krist janske discipline: daj Bogu, kar je božjega in kralju, kar je kraljevega. Torej tudi bogomolsko pobožni ljudje nočejo razumeti cerkvene resnice. — Še večja nedoslednost je pri zadnjem gospodu: rad malo pozabavlja čez klerikalce in cerkvene reči, pri tem se pa seveda z vsemi štirimi poteza za razne javne in državne dobave.

— **Smrt odličnega rojaka v Ameriki.** V kraju Doniphan v Ameriki je pred kratkim preminul rojak Fran Grampovčan, rodom z Vrhnike. Pokojni je bil markantna osebnost. Že v mladosti se je navduševal za naravo in potovanje. Doma je sodeloval pri ustanovitvi planinskega društva, bil pa je tudi član pipčarskega društva. Želja po doživljajih ga je gnala po svetu. S prijateljem Košmerljem iz Železnikov je odšel v Južno Afriko, kjer sta stopila v bursko armado. Grampovčana so vjeli Angleži, usoda Košmerlja pa še danes ni znana. Posrečilo se mu je pobegniti v neko nemško kolonijo, od tam pa se je odpeljal v Vladivostok. Nato je prepotoval vso Japonsko in Kitajsko ter se sledujič izkrcal v San Franciscu. V Ameriki je sprva prodajal delnice za »maj ne«, kasneje pa je skupno z znanim rojakom Aleksandrom Tomanom, veteranom pokojnega srbskega kralja Petra I., izdajal v Chicagu list »Slovenski Gospodar«. Pozneje se je preselil v Missouri, kjer je pričel kupčijo s prodajo zemljišč. Samo v Neelevillu je prodal za 50.000 dolarjev zemlje. Pred dobrim letom je začel bolehati na raku in pred kratkim je podlegel težki operaciji. Pokojni, ki je bil vedno naprednega mišljenja in zaveden Slovenec, je zapustil ženo in tri otroke. Bodi mu lahko tuja zemlja!

— **Znižana vožnja na kongres jugoslovenskih gledaliških igralcev.** V dneh od 10. do 12. avgusta se vrši v Beogradu kongres Udruženja jugoslovenskih gledaliških igralcev. Prometno ministrstvo je dovolilo vsem članom in udeležnikom kongresa polovično železniško vožnjo.

— **Izdanje kovanega denarja.** V narodni skupščini je včeraj finančni minister dr. Stojadinović izjavil, da pride prvi kovani denar v promet že koncem tega meseca. Izdalo se bo za približno 50 milijonov novca po pol dinarja, 75 milijonov po 1 dinar, in 50 milijonov po 2 dinarja.

— **Kongres Saveza jugoslov. srednješolskih udruženj** se je pričel 6. t. m. v Beogradu. Na kongresu se je pokazala popolna desorganizacija, ki vlada med našo srednješolsko mladino. Na kongresu so imeli večino Slovenci in je bil tudi Slovenec izbran za novega predsednika. Dasi je opažati med omladino gotove nedostatke, vsekakor v Savezu močno prevladuje misel narodnega in državnega edinstva. Sprejeta je bila tudi slična tozadevena resolucija: Kongres in novi odbor stojita na stališču socijalnih pokretov, ki so v skladu s popolnim državnim in nacijonalnim edinstvom in zato obsoja vsako separatistično delovanje. Zato poziva vsakega omladinca in vsako srednješolsko udruženje, da stopi v Savez in da združeni ter pobrateni delujejo za splošni cilj, kako bi se praktičnim in realnim potom došlo do uverenja, da smo mi en narod in da med nami ni nobenih razlik. — Kongres je končal 7. t. m. Za predsednika je bil izvoljen Zvezdan Vujanović. Prihodnji kongres se vrši v Skoplju ali pa v Ljubljani.

— **Venec na grob neznanega junaka na Avali.** Predsednik medzavezniške vojaške federacije ameriški pokovnik Miler, ki je prispel te dni v Beograd, je v sredo položil na grob neznanega junaka na Avali, venec z napisom: »Najboljšemu med dobrimi, neznanemu srbskemu junaku — njegovi zavezniški tovariši«.

— **Prekupovanje sadja izven mitnic.** Poročajo nam: Vselej, kadar ima priti dozorelo sadje s kmetov na trg, opažamo, da prinaša blago le malo kmetov v mesto, ker večino sadja pokupijo že pred mitnicami ljubljanski branjevci in branjevke, ki nastavijo na to sadju poljubne cene. Včasih so organi tržnega nadzorstva pazili na to, da se to ni godilo, danes tega ni in zato plačujemo ljubljanski konsumenti najnavadnejše sadje — celo jagode in češnje dražje kot v Mariboru, Celju in celo Zagrebu! Tu manjka kontrole in reda!

— **Na I. internacionalno izložbu u Rijeci** javili se ovi Slovenci grafičari iz Ljubljane: Jakac B., Kralj T., Kralj F. i T. Pilon V., Stiplovšek Fran, Vidmar Drago, Vidmar Nande, gdje će biti skupno po njihovoj želji izloženi.

— **Rogaška Slatina v soboto 11. t. m. zvečer, Laško v nedeljo 12. t. m. popoldne** koncert Ljubljanskega Zvona«. 1379

— **Pravilnik za izvrševajne zakona o stanovanjih** je izšel sedaj tudi v Uradnem listu, in sicer v 64. številki. Pravilnik je za vsakega interesenta zlasti zategadelj važen, ker pojasnjuje marsikatere določbe zakona, ki s odrugače težko umljive. Posamezni izvodi te številke Uradnega lista se dobivajo dokler zaloga ne poide pri upravi lista.

— **Iz Ljutomera.** Nas Prekmurcev, ki smo na skrajnem severovzhodnem koncu Slovenije, se v beli Ljubljani le redkokdaj spomnijo. Čeravno bi si morali biti Slovenci svesti, da je ravno Prekmurje zibelka naše narodne pesmi, so vendar kulturne prireditve, ki bi nas zbližale z osrednjim torišč em našega glasbenega življenja pri nas silno redke. Prevažno kulturno nalogo medsebojnega kulturnega zbližanja je prevzel letos znani »Slovenski kvartet« iz Ljubljane, ko priredi v ta namen pevsko turnejo po našem Prekmurju. Imeli smo priliko slišati to izbrano pevsko enoto na lanskem mariborskem koncertu, kjer smo se uverili, da so ti štirje pevci vredni vsega slovesa, ki ga uživajo. Po svojem prvem koncertu, ki ga prirede v nedeljo 12. t. m. v Ormožu, obiščejo zapored vse večje kraje Prekmurja, med njimi tudi Ljutomer, na kar občinstvo že vnaprej opozarjamo.

— **Žirovnica.** Tukajšnja podružnica Jugoslovenske Matice priredi 12. t. m. v Svetinovi gostilni svojo običajno veselico s tombolo in čarobno razsvetljavo. Pričetek žrebanja ob 4. popoldne. Z ozirom na plemeniti namen, ki ga zasleduje Jugoslovenska Matica, opozarjamo zlasti nedeljske izletnike, da posetijo veselico. Železniške zveze so jako ugodne, številni krasni dobitki, med temi pet dragocenih tombol, pa zagotavljajo marsikomu lep dobiček. 1377

— **Iz raznih krajev države.** V Djakovem je električni tok ubil mizarskega vajenca Franja Repića. Deček se je zabaval s prijatelji in stavili so, kdo bo najdlje držal električno žico v roki. Repića je tok takoj ubil. Tako je svojo neopreznost plačal s smrtjo. — Ema Kiš, delavka v Subotici, se je obesila, ker jo je zmerjal delovodja tovarne. — V Radjevcu, okraj podrinski, so kačaki iz osvete zažgali seljakom več hiš.

— **Zagoneten samomor v Beogradu.** Pred dnevi se je na Kalimegdanu v Beogradu doslej neznani mladenič zastrupil. Zavžil je mešano količino strupa in se nato pričel v smrtnih krčih zvijati. Prihiteli so takoj pasantje, ki so mu hoteli pomagati, vendar se je neznanec temu upiral. Kasneje se je onesvestil in so ga v brezupnem stanju prepeljali v bolnico, kjer je umrl. Njegove identitete dosedaj še niso ugotovili.

— **Zagonetna smrt šolskega upravitelja.** Iz Trebišnjice so pri Trebinju v Hercegovini ribiči potegnili truplo nekega moškega, v katerem so spoznali šolskega upravitelja Avdo Berberovića. Ni znano, če gre za zločin, ali če je učitelj izvršil samomor. Mrtvec je imel na glavi težko rano. Oblasti so uvedle obširno preiskavo.

— **Lokomotiva povozila starega moža.** V sredo popoldne je na zagrebškem državnem kolodvoru lokomotiva povozila starega pometača Martina Volčanska, ki je čistil ceste ter ni opazil prihajajočega stroja. Lokomotiva ga je zrušila na tla in ga vlekla več metrov za seboj. Odtrgalo mu je obe nogi, zdrobilo prsni koš ter pomečkalo levo roko. Težke poškodbe je dobil starček tudi na glavi, vendar je ostal pri zavesti. Pripeljali so ga v Zakladno bolnico, kjer je kasneje podlegel poškodbam. Starček je bil rodom Slovenec iz Vuleja, občina Sromlje, okraj Brežice.

— **Obsodba dvakratnega morilca.** Seljak Mito Božić iz sela Jarha je bil pred mitroviškim sodiščem obsojen na doživljenjsko ječo, ker je povodom sodne razprave ustrelil svojega soseda posestnika Kujeka, s katerim se je pravdal, in njegovega odvetnika dr. Mülerja. O slučaju smo svoječasno poročali. Obtoženec je le zato ušel vislicam, ker je po mnenju sodnih izvedencev dejanje izvršil v afektu.

Iz Ljubljane.

— **»Krščanska šola«.** V dvoranici klerikalnega Akademskega doma poleg »Uniona« se je včeraj popoldne zbrala s prečastitim škofom dr. Antonom Bonaventuro Jegličem na čelu pisana družba slomškarjev in slomškaric, dušebrižnikov s kmetov in frančiškanskih patrov iz Ljubljane in okolice ter je pod predsedstvom dr. Ehrlicha imela »veliko skupščino« društva »Krščanske šole«. Poročila raznih referentov so bila zelo poučna, ker so pokazala, za kaj se je pravzaprav ustanovila »Krščanska šola«. Njen glavni namen je borba proti sedanjemu šoskemu zakonu, ki je po mnenju prečastitih zborovalcev seveda »protislovenski in protiverski«. Po njihovem mnenju ima v osnovni šoli odločevati glede pouka, glede morale in etike edinole cerkev, to je gospodje politikujoči duhovniki. Šola mora v prvi vrsti skrbeti, da postane človek predvsem »vreden nebeški državljan«. Pred letom tajno zasnovana družba je šele letos stopila na dan. Iz poročil tajnika in blagajnika je videti, da borbeni klerikalizem in s »Krščansko šolo« dosegel doslej zaželjenega uspeha, kajti to ad hoc ustanovljeno društvece ima dosedaj svoje podružnice v Sloveniji le po najzakotnejših občinah. Tajnik je bil tudi toliko previden, da ni hotel povedati pri statistiki, koliko članov, oziroma članic doslej šteje to novo društvo. »Krščanska šola« je imela, kakor je iz poročil razvidno, že ogromne izdatke za propagando. Propagandne tiskovine ji tiska »Družba sv. Mohorja« v Prevaljah, ker ji škofova katoliška tiskarna neče brezplačno ali na večni kredit tiskati hujskajočih letakov in brošur. Za brošuro »Verska šola«, ki jo je spisal neki jezuit Kopatin, so znašali stroški 20.000 Din, a to brošuro dele brezplačno po kmetih. Iz Ljubljane so razširili agitacijo tudi na ostale dele Jugoslavije. Obrnili so se na Hrvate, toda tam so našli, kakor sami priznavajo, slab odziv. »Krščanska šola« zahteva, da se morajo vsi krajevni šolski sveti naročiti na slomškarski list »Slovenski učitelj«. Za krščansko šolo so nameravali prirediti plebiscit, pa dr. Ehrlich in dr. Brejc imata najbrže glede plebiscita slabe izkušnje, zato so načrt plebiscita opustili in nameravajo prirediti, ako bo treba, samo plebiscit za škofa. Da je na tem skodu moral govoriti tudi znani vzgojitelj mladine dr. Capuder, je umljivo. Napadal je centralizem, češ da je samo centralizem kriv, da je naučna uprava ustavila plače nunam. Poudarjal je, da je borba proti centralizmu najuspešnejše sredstvo za uveljavljenje idej krščanske šole. Govoril je mnogo o krščanstvu vobče, teoretično, kako pa se to krščanstvo kaže praktično v dejanjih, tega pa iz previdnosti ni povedal. Mož že ve, zakaj ne. Končno je zaključil škof dr. Jeglič »veliko skupščino« z govorom, iz katerega je dihala brezmejna mržnja proti prosvetnemu ministru, ki ga je napadal v dokaj neizbranih, za tako visokega cerkvenega dostojanstvenika gotovo neprimernih besedah. Dr. Bonaventura je po shodu dejal, da je bil shod »častен«. Res? Našteli smo, da je bilo na shodu navzočih vsega skupaj okoli — sto oseb.

— **Klub občinskih odbornikov** napredne gospodarske stranke na Viču vabi napredno občinstvo, da na dan bakljade v soboto 11. t. m. ob pol 9. zvečer kumici novega sokolskega prapora razsvetli in okrasi hiše v Rožni dolini in na Glincah.

— **Določitev šolskih okolišev.** Poročajo nam: pravitelistvo vsake javne ljudske šole v Ljubljani ima sestaviti izkaz o hišah in številkah svojega šolskega okoliša; to pa zato, ker se v bodoče v te šole zunanji otroci ne bodo več sprejemali, ljubljanske šole so pa itak že prenapoljenjene.

— **Prenehala je** z zaključkom letošnjega šolskega leta 1924/25 zasebna deška ljudska šola pri Salezijancih na Rakovniku.

— **Drevored v Streliški ulici** so radi razširjenja te ulice v vsi dolžini posekali in odstranili, hodnike razširili in posuli in cesto istotako. Vsa ulica napravlja sedaj, urejena kakor je, najprijetnejši vtis. Tudi nočna razsvetljava za sedaj zadostuje.

— **Tlakovanje hodnikov v Florijanski ulici z asfaltom** naglo napreduje. Radi regulacije v tej ulici je sedaj cesta lepa in ravna.

DOSLI SO KRASNI 2261
SVILENI JUMPERJI.
TEKSTILBAZAR
Ljubljana, Krekov trg 10, prvo nadstropje.

— **Železničarji,** ki so v letu 1924 položili izpit čez osnovno ali meščansko šolo, se pozivljajo na sestanek dne 12. julija t. l. v restavracijo pri Mikliču pred glavnim kolodvorom ob 10. dopoldne. — **Sklicatelji.**

— **Zdraviliška komisija** priredi jutri v soboto zvečer v vseh prostorih Kazine na Bledu velik réunion s plesom in raznimi atrakcijami. 1381/n

u— **Najnovejše bluze, otroške in damske obleke priporoča Krištofič - Bučar.**

Najugodnejši nakup
OBLEKE
Vam nudi
Jos. Rojina, Ljubljana
Iz Celja.

—c **Recitacijski večer.** Danilo Gorinšek in Žarko Arnšek pripravljata prvi recitacijski večer, na katerem bo čital Danilo Gorinšek iz svoje zbirke »Vanda«, spoved dveh mladih, ter iz drame »Moj Bog«, Žarko Arnšek pa »Brezobličnosti«, izrodki bolne duše in »Fragmenti iz mojega svetišča«, dnevnik bogoiskatelja v treh delih.

—c **V mestni klavnici** se je zaklalo v tednu od 29. junija do 5. julija: 1 bik, 16 volov, 15 krav, 4 telice, 36 telet, 25 svinj. Uvozilo se je 658 kg govedine, 1434 kg teletine in 452 kg svinjine.

—c **Mestno gledališče,** »Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju« vprizori v okrilju Dramatičnega društva v Celju Gogoljevo komedijo »Ženitev«. Komedija je literarno izborna satira ter se igra po vseh svetovnih odrih. Celjsko vprizoritev režira g. Košič, član Narodnega gledališča v Ljubljani.

Iz Maribora.

—m **Strašna nesreča ob Muri.** Iz Turjancev pri Radencih na Murskem polju nam poročajo: Posestnika Alojzija Kegla, ki ima na Muri postavljen mlin, je doletela letos že druga naravnost katastrofalna nesreča. Povodom velike povodnji v letošnji spomladi je Keglu narastla Mura odnesla mlin do veržejskega mostu, kjer se je ustavil. Kegel, ki vsled nezgode ni klonil, si je kmalu postavil na bregu ob Muri nov mlin, v katerem so stanovali on, njegova žena in trije otroci. V nedeljo ponoči je mlinarja doletela nova nesreča. Nekako okoli 23., ko so vsi v mlinu spali, se je žena zbudila. V spanju je čula čudno prasketanje in lomastenje in ko je pogledala naokoli, je opazila, da je mlin v svojem spodnjem delu v plamenu. Prestrašena je takoj zbudila moža, ki je pograbil svoja mlajša otroka ter ju iz gorečega mlina odnesel na prosto. Vrnil se je takoj, hoteč rešiti še ženo in 13 letnega sina. Ko pa je prestopil prag, se je s silnim truščem zrušil pod mlina in podsul nesrečno ženo in sina. Kegel je sicer ponovno poskušal prodreti v notranjost mlina, toda bilo mu je nemogoče. Žena in sin Karel sta postala žrtev plamena. Zgorela sta popolnoma, od njiju se je našlo samo nekaj ožganih kosti. Mlin je popolnoma zgorel. Na kraj nesreče so takoj prihiteli sosedje, ki pa žal niso mogli več pomagati. Nesreča je vzbudila pri vseh sosedih, kakor v tamošnji okolici splošno sočutje. Mlinar Kegel je sedaj na beraški palici. Zgorelo mu je vse imetje, premoženje, obleka in še žena in sin.

—m **Tabor mariborskih skautov.** V Logarski dolini taborijo že nad tri tedne mariborski skauti. Skautom je veliki župan dr. Pirkmayer naklonil izdatno podporo.

—m **Prijeta vlomilca.** Nedavno je bil izvršen drzen vlom v stanovanje vpokojenega polkovnika g. Aljančiča. Vlom je izvršila služkinja Marija Sever, ki je bila sedaj prijeta.

Julijska krajina

— **V Slavini pri Postojni** bo v nedeljo gledališka predstava. Gasilno društvo vprizori Ganglovo dramo »Sin«.

— **Na Koritnici pri Graovem** se ponovi v nedeljo predstava narodne igre »Domen«.

— **Nov slovenski zobozdravnik v Gorici.** Te dni se je vrnil iz inozemstva g. dr. L. Mermolja, bivši zdravnik v Idriji ter se je nastanil v Gorici kot zobozdravnik.

— **Krvav dvoboj se je izvršil v Ledinah** radi dekleta med 24letnim M. Lebanom in 27letnim P. Obidom. Slednji je zdivjal in zabodel Lebana z nožem v levo roko. Leban se zdravi v goriški bolnici.

Svilodov so prodali na trgu v Gorici od pričetka do zaključka 12.747.40 kg.

— **Zopet prepovedana prireditev.** Vrtna prireditev v Št. Petru na Krasu, določena na 12. t. m., je prepovedana. Zakaj, tega oblast ni povedala.

Mali katekizem letoviščarja

V naši dobi, ko misli vsak človeško bitje, da je nujno potrebno zapustiti domače ognjišče in tavati po svetu, je v interesu vsakega poedinca imeti pri rokah navodila za potovanje v obliki ekstrakta, ki ga nudimo v naslednjem čitateljem v najboljšem prepričanju, da bo ustreženo vsaj tistim, ki hočejo potovati ali pa ki so se že vrnili s potovanja, odnoseno iz letovišč.

Vprašanje: Kaj je letoviščar?

Odgovor: Letoviščar je mož, ki se je strašno naveličal domačega življenja, pa čuti nepremagljivo hrepenenje po potovanju.

Vprašanje: Zakaj to hrepenenje?

Odgovor: Ker si domišljuje, da najde drugod novejše in globlje občutke, skratka: da spozna lepoto sveta in življenja, ki je ne more najti v svoji običajni atmosferi.

Vprašanje: Ali je kaj upanja, da spozna to lepoto drugod, ko je ni mogel najti doma?

Odgovor: Ne, niti najmanjšega. Toda taka je njegova iluzija, ki jo z nepopisno vnemo branijo in vzdržujejo gotovi ljudje, kakor n. pr. ravnatelji prometnih družb, hotelirji, lastniki letovišč, kopališč i. t. d.

Vprašanje: Ali odpotuje letoviščar sam?

Odgovor: Včasih. Večina pa vzame s seboj svojo družico, ki dobi takoj naslov letoviščarice.

Vprašanje: Je-li kaka razlika med letoviščarjem in letoviščarico?

Odgovor: Razlikujeta se z zelo karakterističnimi znaki. Letoviščar odpotuje, da spozna neznane kraje, letoviščarica pa, da pokaže tam svoje nove toalete, takozvane letne.

Vprašanje: Koliko oblek lahko vzame ona na pot?

Odgovor: Redko manj nego dvajset. Včasih tudi trideset, kakor so pač njene finance.

Vprašanje: Ali potrebuje vse te toalete?

Odgovor: Kaj še! Škodoželjni slučaj nanese, da se priložnost obleči po vrsti te toalete vedno odmika. Ali — ali: bodisi da so kasina v dotičnem zapeljivem kraju ali jih pa ni. Če ni tam kasin, ni mogoče rabiti toalet, v nasprotnem slučaju se pomečkajo.

Vprašanje: Zakaj se pomečkajo? Mar se letoviščarica ni brigala za to krasno ropotijo?

Odgovor: Nasprotno. Toda uslužbenci, ki so za to tu, da pazijo na »punkelčke« na železnici ali v pristanišču, imajo čudovito dober nos, kar se tiče vsebine teh »punkelčkov«. Uganejo, kaj je v njih, in če je tam kaj krhkega, gotovo prevrnejo kovčeg. In tu pritisnejo čevlji, knjige in druga taka roba z vso silo na shantung, crép marocain in svileni voile, ki ima prav žalostno obliko, ko ga potegne dama iz kovčega.

Vprašanje: Kaj stori letoviščarica?

Odgovor: Dobi živčni napad.

Vprašanje: Potem pa?

Odgovor: Se odloči za edino mogočo stvar. Pridržî do konca potovanja zelo enostavni kostimček, ki ga je nosila, ko je odpotovala in ki ji zelo lepo pristoja.

Vprašanje: Kam se navadno potuje?

Odgovor: K morju, v gore, v ravnine, v gozdove.

Vprašanje: Karakterizirajte mi kratko vse te kraje.

Odgovor: Pod morjem razumemo običajno obsežno peščeno ploskev, posejano s kopalnimi kabinami in nebogljeno deco, ki je oborožena z lopatami. Ta prostor je ves poln peščenih bolh in je zelo vlažen, ker je v bližini modra, zelena ali pa siva voda, ki mu često preti celo s poplavo. Tu je navadno zelo hladno.

Vprašanje: Kaj pa gore?

Odgovor: Gore imajo obliko skalnatih prepadov, pokritih s pičlo vegetacijo; le tu in tam jih oživljajo miroljubne krave. Iz vseh kotov sveta drve sem megle in zakrivajo gore. Radi posebne lege sije solnce vedno samo na nasprotno stran. Tudi tu je običajno zelo hladno.

Vprašanje: A ravnina?

Odgovor: Ravnina, ki sama po sebi ni nič kaj privlačna, vabi letoviščarje s tisočerimi atrakcijami, ki so njena posebnost. Ljudje iz ravnin so bili, ki so izumili zdravilne žarke, konjičke, žogo in golf. Tudi tu je običajno zelo hladno.

Vprašanje: Povejte nam zdaj nekaj o gozdu.

Odgovor: Gozd je zelo vlažen in temen kraj, poraščen z mahom in strupenimi gobami. Izjema so samo gošče, kjer se lahko zabavate z vzgojo kač. Izvzemši te gošče je tudi v gozdu običajno zelo hladno.

Vprašanje: Ali je več načinov potovanja?

Odgovor: Sta samo dva: prvi je v tem, da občudujemo to, kar se pojavi novega, ne da bi se brigali, kako se to imenuje. Drugi je v tem, da sploh ničesar ne občudujemo, ker smo zaposleni samo s čitanjem vodičev.

Vprašanje: Ali ni mogoče združiti obeh metod?

Odgovor: Ah, ne! Treba si je izbrati eno. Če čitamo vodiče, sploh nimamo časa slediti za tem, da-li se popisi v njem ujemajo z naravo. Treba je verjeti na besedo. Najpametnejše je držati se tega staroveškega običaja. Spominjam se kako sem napravil nekoč v avtomobilu izlet z neko staro damo, ki je bila tako nespametna, da da je ogledovala pokrajino, pa se ni mogla spoznati. Ker je bila vsled nagle vožnje vsa okolica stalno en kilometer za nama, je smatrala soteske za koče, turistovska zavetišča za planinke in črede ovac za hudournike. To bi se ji ne bilo pripetilo, če bi se bila zadovoljila s čitanjem svojega vodiča. Storite kakor ona. V tem je modrost potovanja.

VI BODETE VEROVALI!
da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)
„ključ“
traja kakor štirje pari drugih, ako kupite eden par. Dobivajo se v vseh prodajalnah

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca junija 1925 sledeče prispevke, in sicer:

I. Podružnice: Novo mesto ž. 1000 Din; Brežice 250; Kv. Lenart v Slov. gor. 210; Kamnik ž. 342; Hoče 380; Št. Rupert (Dolenjsko) 142; Ormož m. 382.40; Trebnje 709; Ljubljana: šentpetr. ž. 9 Din; šentpetr. m. 200; I. ljubljanska ž. 6 **skupaj 3.630.40 D.**

II. Nabiralniki: Podruž. Sv. Vid-Grobelno: Vuga 17 Din; Zorman 11 Din; **skupaj 28** Din; A. Urbančič, Čatež 26 Din; **skupaj 56 Din.**

III. Obrambni sklad: Mimica Komel-Perušek, Novi kot 100 Din; Evg. Lah, **Ljubljana 50 Din; skupaj 150 Din.**

IV. Razni prispevki: Neimenovan Ljubljana 4 Din; Šolska mladina v Škocijanu 50 Din; A. Berce, Špitalič, nabrano na učit. zborovanju, 185 Din; Kolinska tovarna, Ljubljana 250 Din; Klub Primork, Ljubljana 200 Din; M. B. Ljubljana 100 Din; JDS 20 Din; J. Perdan nasl., Ljubljana, prispevek od družbenih vžigalic 10.900 Din; J. Perdan nasl., Ljubljana, prispevek od družbenega čaja, 1.000 Din; **skupaj 12.709 Din; Vsota vseh prispevkov 16.545.40 Din.**

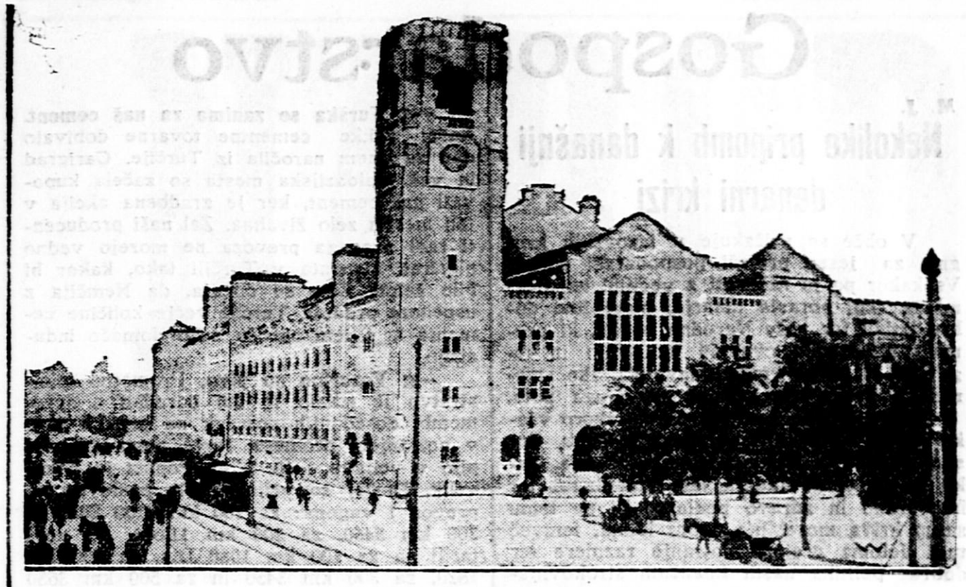

BORZA V AMSTERDAMU.

Gospodarstvo

M. J.

Nekoliko pripomb k današnji denarni krizi

V obče se pričakuje v trgovskih krogih za jesen preteči gospodarski polom. Vsekakor pa je računati z večjimi težkočami že radi porasta dinarja, morebitne dobre letine ter naše Narodne banke, ki premalo ščiti našo cvetočo industrijo in trgovino, ki pa bo kmalu odcvetela, ako »merodajni krogi« ne krenejo na druga pota.

Znano je ,da se dinar okrepi skoro vsako jesen na curiški borzi za 1 frank. Posledica tega je kot rečeno dobra letina. Tako se je dinar zadnja leta stabiliziral ter ima trdno in zdravo podlago. Ni pa temu samo kriva morebitna dobra letina, temveč tudi deloma urejene notranje razmere ter dobra politika naših finančnih strokovnjakov. Vse to je navidezno vesel pojav za našo trgovino, zlasti industrijo, ki je šele v razvoju. Ne smemo pa pri tem čuti plat zvona samo od ene strani. Znano je, da uživajo pri Narodni banki kredit razna podjetja, katera sicer že zdavna ne spadajo v področje trgovine in industrije, kar pa je površnost merodajnih faktorjev. Pa ne samo to; poleg tega se podeljujejo krediti pri Narodni banki velekapitalističnim podjetjem, katera ga sicer ne potrebujejo, pač pa se je že dogodilo, da so ga odstopila raznim drugim denarnim zavodom za 11% obrestno mero, dočim ga njim obrestuje Narodna banka le s 5% obrestno mero. Torej že v tem se vidi nekako nepravilno postopanje Narodne banke glede podeljevanja kreditov. V tem pogledu bi bilo pač umestno napraviti nekako revizijo kreditov pri Narodni banki; črtati bi kazalo vse one kredite, ki niso upravičeni.

Sedaj pa vprašajmo, kako naj izhaja mal trgovec, obrtnik ali pa večje trgovsko kakor industrijsko podjetje, ki ima pravico do kredita pri Narodni banki, pa ga mora vsled tega iskati po drugih denarnih zavodih, kjer se jim obrestuje z 11% obrestno mero. Poleg tega so še dan na dan novi davki in takse tako, da lahko odkrito priznamo, da trgovina v obče peša, čemur je tudi krivda naših denarnih zavodov, ki nikakor nočejo popustiti od že itak previsoke obrestne mere. Tudi na tem polju bo treba pričeti z drugimi svetovnimi naziranji, predvsem pa zaščititi malega trgovca in obrtnika, da ne bodo konkurzi in poravnave na dnevnem redu, kar je žalosten pojav za našo trgovino. Za enkrat pa ni računati v tem pogledu z nobenim preokretom, dokler se ne prične z nekakim revolucijonarnim delovanjem na trgovskem polju.

★ ★ ★

—g **Turška se zanima za naš cement.** Naše velike cementne tovarne dobivajo dan za dnem naročila iz Turčije, Carigrad in vsa maloazijska mesta so začela kupovati naš cement, ker je gradbena akcija v teh mestih zelo živahna. Žal naši producenti radi dragega prevoza ne morejo vedno plasirati cementa v Turčiji tako, kakor bi bilo želeti. Zato se dogaja, da Nemčija z uspehom prodaja Turčiji večje količine cementa in s tem ogroža našo domačo industrijo.

—g **Vozarina na pivo.** Prometno ministrstvo je izdalo te dni odredbo o spremembi dosedanjih postavk na prevoz piva v notranjem prometu. Nove postavke stopijo v veljavo s 15. t. m. Popust je dokaj velik. Doslej so veljale te-le postavke za prevoz 1 vagona: za 100 km 3100 Din, za 200 km 5460, za 500 km 11.000. Po novi tarifi pa za 100 km 1060 Din, za 200 km 1820, za 300 km 3450 in za 500 km 3650 Din. S tem je ustreženo davni želji naših pivovaren in zdaj je računati, da se pivo poceni.

—g **Železniška tarifa na vidiku.** Posebna komisija, ki jo je določilo prometno ministrstvo za sestavo blagovne železniške tarife, konča te dni svoje delo, nakar bo tarifa objavljena.

—g **Saniranje Stinnesovega koncerna.** V Mülheimu je odpravljen Stinnesov urad »Železo in jeklo«. S tem je izgubilo službo okrog 150 uslužbencev. Koncernu se še ni posrečilo prodati hotel Caxlton, pač pa je prodan neki manjši objekt. Hiša na Schillerstrasse, kjer je bila uredništvo »Deutsche Allgemeine Zeitung«, je prodana za 120.000 zl. mark. Mesto podružnice lista »Deutsche Allg. Zg.« se ustanovi trgovina z likerji.

—g **Italijanska žetev.** Italijansko ministrstvo za narodno gospodarstvo ceni letošnjo žitno žetev na 61 milijonov centov, to je 15 milijonov centov več nego lani in 14 milionov več nego so znašale poprejšnje povprečne žetve.

—g **Stanje živine na Madžarskem.** Po zadnji statistiki ima Madžarska 1,896.041 komadov rogate živine, 849.771 konj, 2,458066 prašičev, 1,814.155 ovac, 4.907 oslov, 1963 mul in 58.400 koz.

—g **Prodajo starega železnega materijala** razpisuje direkcija državnih železnic v Ljubljani na dan 6. avgusta t. l. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesetom na vpogled.

—g **Prodaja starega železnega in jeklenega materijala** se bo vršila dne 7. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

To in ono

Svojo hčer daroval Bogu

Miha Masella je delavec v Italiji v kraju Rebocco. Dva fantiča ima, stara 11 in 13 let, od svoje žene je ločen že dalje časa. Mož je znan kot velik pobožnjak. Pridno hodi v cerkev in tudi doma silno rad moli. Neki dan pride prav lepo ponižno k občinskemu zdravniku in se mu predstavi. Pravi mu, da ima dva sinova in da se eden že nekaj dni ne počuti dobro, da ima bolne noge. Prosil je zdravnika, naj mu pove, kaj naj stori, da se otroku obrne na bolje. Zdravnik mu je odgovoril, da bi bilo potreba, da najprvo vidi otroka. Mazela pa je to odklonil in odšel. Zdravnik pozna oba Masellova fanta, ki sta gibčna in zdrava ter letata po Rebocu okrog kot drugi otroci, zato se mu je čudna zdela očetova prošnja. Potem je pozabil na to. Neki dan ko je Masella odšel s svojima sinovoma, menda zopet molit, se prikaže na balkonu hiše kakih 16 let stara dekle. Spraševali so jo z ulice: Kdo pa si ti? Dekle je odgovorila. Jaz sem Filomena, hči Mihe Maselle. Ljudje so debelo gledali, češ, saj ima Massela samo dva sinova, na kar je Filomena odgovarjala, da je ona prava njegova hči ali oče jo je daroval Bogu. Prišli so orožniki in dognalo se je, da je pred njimi stoječa s samimi cunjami pokrita izstradana mladenka v resnici Masselova hči. Noge je imela vse polne ran in se je gibala zato najrajše z rokami. Očeta so aretirali in ga vrgli v zapor. Hči je bila zaprta v spodnjih prostorih več let in oba brata sta seveda vedela za to, pa sta tajnost trdno držala. Pobožnjaka čaka sedaj ostra kazen.

Okostje v sušilnici

V bližini kopališča Elster na češko-saksonski meji je kmetoval Gustav Hausner. Pred kratkim pa je svoje posestvo prodal. Novi lastnik ga je sprejel za oskrbnika posestva v službo. Novi lastnik si je prvotno pač ogledal zemljišče, ni pa pregledal hiše podrobno. Nekoč ko je bil Hausner z ženo na delu zunaj na polju, je prišel novi lastnik v hišo in pregledoval vse prostore. Ko je stopil v takozvani »nemški kamin«, ki je nekaka sušilnica, je z grozo zagledal tam viseče že vse črno človeško okostje. Hausner in žena sta se obnašala prestrašeno, ko je novi lastnik vprašal, kaj je z onim truplom. Lastnik je naznanil policijski oblasti, kaj je našel v svoji kupljeni hiši. Hausner se je delal dolgo časa nevednega, trdil je, da mu ni znano, čegavo je okostje, končno pa je priznal, da predstavlja njegovega brata, katerega je ubil pred 17 leti s čevljarskim kladivom. Opetovano je Hausner gledal truplo in želel, da bi skoro strohnelo in bi kosti potem zakopal. Ubiti brat je bil solastnik posestva. Hausner se ga je hotel iznebiti in ga je radi tega ubil v času, ko je brat večkrat govoril pred ljudmi, da pojde v Ameriko. Mislilo se je tudi, da se je kje ponesrečil in se ne ve zanj. Na Hausnerja, ki je bil znan kot miren in pošten človek, pa ni nihče vrgel nobenega suma. Tako je bil uboj dolgo časa prikrit, slednjič pa je vendarle prišel na dan in Hausner je priznal, kaj je storil. Mislil je, da je truplo skrito tako dobro, da ne pride nikdo do njega, dokler bo on v hiši in v tej veri se je drznil celo prodati posestvo, ne da bi prej truplo odstranil.

Amundsenov povratek v domovino

Povratek Amundsenove ekspedicije ob zapadni obali Norveške je bil triumfalni pohod, toda vse oduševljenje je prekosil sprejem smelih raziskovalcev v norveški prestolici. Ladjo »Selmer«, na kateri se je vračal Amundsen s svojimi tovariši s Spitzbergov, so pričakovali v pristanišču Horten nešteti čolni. Trije hidroplani so ji poleteli nasproti, nad 100 motornih čolnov in nebroj jadrnic jo je obkolilo in spremljalo med grmenjem topov na vojnih ladjah. Ko je Amundsen stopil s krova, je zadonela po vsem zalivu norveška himna. Globoko ginjen se je Amundsen klanjal in zahvaljeval na vse strani. Zvečer je bil s svojimi tovariši gost v klubu mornariških častnikov. V nedeljo opoldne je odletela v Horten eskadra aeroplanov, ki je spremljala polarno letalo z Amundsenom in njegovimi tovariši. Po zalivu pa se je bližala prestolici vojna ladja »Fröja«, dočim je bila torpedovka »Tordenskjold« ukrcana v pristanišču Oslo, da naznani s topovskimi streli Amundsenov prihod. Na obrežju Pipperviken, na glavni ulici Karl Johan, ki vodi h kraljevemu dvorcu, so stale nepregledne množice ljudstva, ki je prispelo v prestolico s posebnimi vlaki in parniki. Amundsenovega sprejema so se udeležile tudi številne danske in švedske deputacije. V pristanišču je pozdravil znamenitega raziskovalca zastopnik mesta in predsednik storthinga, častni sprejemnici pa min. predsednik in drugi dostojanstveniki.

Amundsena in njegove tovariše je pozdravil pred univerzo 1000 članski pevski zbor, nakar jih je sprejel kralj v posebni avdijenci ter jih odlikoval z redom sv. Olafa. Amundsena pa še posebej z zlato medaljo za državljanske zasluge. Mesto je priredilo v Grand hotelu, kjer so se udeleženci ekspedicije začasno nastanili, svečan banket, zvečer pa je kralj povabil raziskovalce na večerjo. Amundsen je izjavil, da po njegovem prepričanju z letalom ni mogoče doseči severnega tečaja. Njegova ekspedicija je bila samo priprava za nadaljnje ekspedicije, ki ga popeljejo skozi neznano ozemlje k obali Aljaske. Iskreno sem želel — je dejal ves ginjen — vedno in povsod napredovati pod norveško zastavo. Prepričan sem, da je Norveška mala dežela velikih možnosti. Lepo in dobro je, če svet deluje vzajemno, toda meni se zdi, da so baš mali narodi poklicani pozakati, kaj zmorejo.

Zlati čeveljčki

Zadnja iznajdba ameriške mode. Čevljarji so postavili v svoje izložbe za elegantni ženski svet vabljive čeveljčke. To so zlati čeveljčki. Izdelani so iz zelo fine in tenke kozličkove kože, čez njo pa je potegnjen na primernih mestih list z zlatom. Črta je prav enostavna, toda tako popolna in fina, da izvršujejo ti čeveljčki magnetičen vpliv, kateremu se oči lepih dam ne morejo upreti. Slični čeveljčki, pa v srebru, so izstavljeni tudi po drugih izložnih oknih, toda prevladujejo oni z zlatimi listi in ti najbolj zadovoljujejo estetični čut lepe, moderne dame. Samo dve čevljarski tvornici sta, ki držita primat v tej vrsti ženskih čeveljčkov. Čevljarji pravijo, da cene niso nikakor pretirane, kajti par stane samo 500 frankov in delo je povsem kompletno, ker ne zahteva nikakih novih olepšav, kakršne so potrebne pri čeveljčkih iz satina ali brokata, ki so tudi zelo razširjeni. Dame so zaljubljene v zlate čeveljčke in jih naročajo v vedno večjem številu in v veliko veselje dobičkaželjnih čevljarjev pa v vedno manjše pritrjevanje njihovih zakonskih mož.

★ ★ ★

* **Samomori v Nemčiji.** Leta 1923. je odpadlo v Nemčiji na 100.000 prebivalcev po mestih samomorov: v Berlinu 43.5, v vzhodnonemških mestih 15.3, v severozapadnih pomorskih mestih 34.6, v renjsko-westfalskih industrijskih krajih in v drugih mestih Porenja in Westfalskega 10.5, v mestu province in svobodne države Saksonske 33.2, v drugih nemških srednjih mestih 28.9 in v ostalih 20.7. Nemški listi imenujejo to statistiko grozno. Zelo mnogo je samomorov nad 60 let starih žensk, pri moških pa pri nad 70 let starih, kar se spravlja v zvezo z inflacijo zlasti med starimi gospodi, ki so živeli od svojih rent, pa so te vsled valutnega padanja pošle in starčki niso več sposobni za kak zaslužek. Glede podeželske razdelitve samomorov je stanje enako predvojnemu.

* **Eksplozija ruske municijske tovarne.** V Poloski je eksplodirala ena največjih ruskih municijskih tovaren. Tam je bilo spravljenega 300.000 kg dinamita. Škoda je ogromna.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
OTON CHRISTOF

STANOVANJE

obstoječe **iz kuhinje, 4 sob in pritiklin,** z vsem **komfortom, se odda s 1. avgustom v novi palači v sredini mesta. Lega mirna. Ponudbe pod „Največji komfort 2258“ na upravo Slov. Naroda.**

LEDA

edino uspešno patentirano in zakon. zavarovano sredstvo **proti pleši** in izpadanju las ter prhutam. Za eno popolno zdravljenje zadošča škatlja po priloženem navodilu. Dobiva se povsod. Po povzetju za Din 100 (in 10 Din za poštnino) razpošilja **Kozmetički zavod LEDA,** Zagreb, Nikolićeva 1, poštni predal 35. — Skladišče za Ljubljano: „SALUS“ d. d. 113—L

Najstarejša slovenska
gleskarska in ličarska delavnica
Ivan Bricelj, Dunajska c. 19,
se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerne. 170

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Naročite si
o pravem času knjigo
„Razpad carstva“
Knjiga bo obsegala nad 300 strani in kot ponatis ne bo draga. Naročnike sprejema uredništvo Slov. Naroda.

+

2270

V globoki žalosti naznanjam, da mi je moja draga nepozabna soproga, gospa

FRANJA WONDRA

včeraj, dne 9. t. m. preminila.

Pogreb se vrši danes, 10. t. m. ob polu štirih iz splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 9. julija 1925.

Globoko žalujoči soprog.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10

Službe

Sprejmejo se slikarski pomočniki. — Ambrožev trg štev. 9 (Franc Zore). 2273

Sposoben potnik iz tekstilne stroke se išče za čimprejšnji nastop. — Ponudbe pod Potnik/2265 na upravo «Slov. Nar.».

Modistka, dobra moč, išče službo pri boljšem modnem salonu. — Ponudbe pod «Modistka/2263» na upr. Slov. Naroda».

Drž. uradnica išče službo za popoldanske ure. — Dopisi pod «Drž. uradnica/2214» na upravo «Slov. Naroda».

Uradnik, zmožen vseh pisarniških poslov, išče stalno službo v Ljubljani. — Ponudbe pod «Vesten/2276» na upravo «Slov. Naroda».

Blagajničarka s prakso išče službo v večjem podjetju mestu. — Cenj. ponudbe pod «Poštena/2274» na upravo «Slov. Nar.».

Gospa, vešča strojepisja — išče službo v pisarni; gre tudi na deželo. — Ponudbe pod «Zmožna/2181» na upravo «Slov. Nar.».

Vrtnar srednjih let, oženjen, trezen, marljiv, s prakso — išče službo za takoj. — Pogoj: stanovanje v hiši. — Ponudbe pod «Vrtnar 2262» na upravo «Slov. Naroda».

Mesto plačilne
natakarice
išče se v mestu. Eventualno prevzamem tudi pisarniško na račun na deželi. — Dopisi pod «Natakarica/2193» na upravo «Sl. Naroda».

Prikrojevalka-
directrice za izdelovalnico perila (ženskega in moškega) — samo prvovrstno moč — se išče. — Ponudbe pod «Perilo 127/L» na upravo «Slov. Naroda».

Kuharica
se išče za češko rodbino v Beogradu. — Ponudbe z označenjem pogojev in plače je poslati pod «Kuharica/2248» na upravo «Slov. Naroda».

Gospodična
brez staršev išče službo v pisarni. Najraje na deželi, da bi imela stanovanje in hrano v hiši. — Cenj. ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Brez staršev/2268».

Službo v pisarni išče orožnik, ki želi izstopiti iz državne službe. Star 30 let, zmožen slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika; vajen vseh pisarniških del. Ponudbe na upravo «Slov. Nar.» pod «Orožnik/2246».

Absolventinja
trgovske šole, zmožna slovenskega in nemškega jezika, slovenske stenografije in strojepisja, išče službo za takoj. — Ponudbe pod «K/2183» na

Knjigovodja
in korespondent, vešč slovenske, srbohrvatske in nemške korespondence, z večletno prakso — išče stalno službo pri večjem podjetju. — Dopisi pod «Dobro mesto 2184» na upravo «Slovenskega Naroda».

Damo
srednjih let, vsestransko izbraženo, čedno, zdravo, pridno, pošteno, dorosrčno in veselega značaja, samostojno, inteligentno — išče trgovec za vodstvo gospodinjstva in vzgojo večjih otrok. — Ponudbe s sliko pod «Neodvisna/2250 na upravo «Slov. Naroda».

Služkinjo
za ves hišni posel išče češka rodbina v Beogradu. — Ponudbe je poslati pod «Služkinja/2249» na upravo «Slov. Nar.».

Stanovanja

Več stanovanj odda in zamenja «Posredovalec», Ljubljana, Sv. Petra cesta 23/I. 2275

Stanovanje 2—4 sob s pritiklinami v centru mesta, v novi hiši — išče trgovec. — Ponudbe pod «Mirna stranka/2260» na upravo «Sl. Naroda».

Išče se stanovanje dveh ali več sob s kopalnico, kuhinjo itd. v novi hiši. — Dopis pod «Nova hiša/2247» na upravo «Slov. Naroda».

Prodam

Bijoča žepna ura (srebrna) ceno naprodaj. Ponudbe pod «Ura/2244» na upravo «Sl. Naroda».

Pianino, dobro ohranjen, se radi selitve proda. — Dopise pod «Pianino/2269» na upravo «Slov. Naroda».

Proda se skoro novo
mizarsko orodje
po zmerni ceni. — Dopisi pod Mizarstvo/2267 na upravo «Slov. Nar.».

Damske obleke skoraj nove in druge razne stvari prodam po ugodni ceni. — Ponudbe pod «Več oblek/2266» na upravo «Slov. Naroda».

Steklenice (baloni) s pletenimi koši in steklenimi zamaški — večje število naprodaj. — Poizve se: «Juhan», Ljubljana, Gradišče 13. 2259

Posojila

Iščem Din 100.000 v svrho povečanja trgovine. Jamstvo zasigurano. Obresti plačam dobro. — Ponudbe pod «Posojilo/2272» na upravo «Sl. Naroda».

Zdravnik išče posojilo od 500.000 do 700.000 Din proti intabulaciji na prvo mesto, ki daje popolno varnost. — Ponudbe pod «Dobre obresti/2264» na upravo «Slov. Naroda».

2[illegible]000 Din posojila se išče za dva meseca pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe pod «Din 200.000/2194» na upravo «Slov. Naroda».

Dopisovanje

Ženitev! Katera gospodična ali vdova brez otrok v starosti 40 do 50 let, vešča gostilniške obrti ali ki ima veselje do nje, s premoženjem — želi znanja s star. gospodom, gostilničarjem in posestnikom na deželi, v lepem kraju Slovenije. — Ozira se le na resne ponudbe s popolnim naslovom. Tajnost zajamčena. — Ponudbe pod Znanje/2233 na upravo «Slov. Nar.».

Lokali

Manjšo klet, pripravno za delavnico — se išče v najem. — Ponudbe pod «Klet/2221» na upravo «Slov. Nar.».

Gostilno, dobro idočo, v večjem kraju na deželi — iščem v najem. — Ponudbe na upravo «Slov. Nar.» pod «Gostilna/2178».

Trgovski lokal s skladiščem se išče v mestu. — Ponudbe pod «Lokal/2173» na upravo «Slov. Naroda».

Lokal za slaščičarno v večjem prometnem mestu ob glavni ulici — se išče za takoj. — Ponudbe pod Slaščičarna/2223 na upravo «Slov. Naroda».

Nepremičnine

Hiša s trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Dolenjskem pripravna tudi za vsakega drugega obrtnika se takoj proda. — Dopisi pod «Dolenjsko/2243» na upravo «Slov. Naroda».

Razno

Egiptovski grafolog preišče vsakemu prošlost in bodočnost. — Hotel Lloyd. 2271

Fižol VSEH VRST
suhe gobe, repno seme, kumno, mravljična ajca in druge pridelke kupuje SEVER & Komp., LJUBLJANA. — Cene sporočamo na zahtevo. 133 L

Ako se hočeš hitro in bogato poročiti, ne pozabi inserirati v „Slov. Narodu“!

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«